Ekonomická fakulta
Faculty of Economics

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
University of South Bohemia in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví a financí

Bakalářská práce

Bankovní produkty pro privátní klientelu Komerční banky a.s. ve srovnání s nabídkou trhu

Vypracovala: Iveta Dvořáková
Vedoucí práce: Ing. Liběna Kantnerová, Ph.D.

České Budějovice 2017

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Fakulta ekonomická
Akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení:	**Iveta DVOŘÁKOVÁ**
Osobní číslo:	**E13072**
Studijní program:	**B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor:	**Účetnictví a finanční řízení podniku**
Název tématu:	**Bankovní produkty pro privátní klientelu Komerční banky a.s. ve srovnání s nabídkou trhu**
Zadávající katedra:	**Katedra účetnictví a financí**

Zásady pro vypracování:

Cíl práce:
Cílem práce je analýza produktů vybraných českých bank s cílem jejich srovnání s produkty Komerční banky a.s.

Rámcová osnova:
1. Úvod.
2. Literární rešerše - průřez danou problematikou - vymezení základních pojmů, charakteristiky jednotlivých produktů.
3. Metodika: shromáždění dat, jejich analýza a komparace, vyhodnocení formou tabulek a grafů.
4. Praktická část: ze získaných dat vyhodnotit, zda produkty Komerční banky a.s. obstojí v konkurenci nabídky ostatních vybraných bank.
5. Závěr.

Rozsah grafických prací: **dle potřeby**

Rozsah pracovní zprávy: **40 - 50 stran**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

DVOŘÁK, P. (2005). *Komerční bankovnictví pro bankéře a klienty.* **Praha: Linde.**
Kolektiv autorů. (2006). *Bankovnictví.* **Praha: Bankovní institut vysoká škola, 2006.**
POLIDAR, V. (2004). *Management bank a bankovních obchodů.* **Praha: Ekopress.**
POLOUČEK, S. a kol. (2006). *Bankovnictví.* **Praha: C. H. Beck, 2006.**
PETRJÁNOŠOVÁ, B. (2004). *Bankovní management.* **Brno: Masarykova univerzita.**
REVENDA, Z., MANDEL, M., KODERA, J., MUSÍLEK, P., DVOŘÁK, P. (2011). *Peněžní ekonomie a bankovnictví.* **Praha: Management Press.**

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Liběna Kantnerová, Ph.D.**
Katedra účetnictví a financí

Datum zadání bakalářské práce: **3. března 2015**
Termín odevzdání bakalářské práce: **15. dubna 2016**

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (1)
370 05 České Budějovice

doc. Ing. Milan Jílek, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 3. března 2015

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to - v nezkrácené podobě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Ekonomickou fakultou - elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 13. dubna 2017 …….....

Iveta Dvořáková

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych poděkovala vedoucí mé bakalářské práce Ing. Liběně Kantnerové, Ph.D. za její trpělivost, připomínky a cenné rady při zpracovávání bakalářské práce. Mé poděkování patří rovněž zaměstnancům analyzovaných bank za jejich ochotu a poskytnuté informace. V neposlední řadě bych ráda poděkovala všem lidem, kteří vyplnili anonymní dotazník.

OBSAH:

1. ÚVOD ... 3
2. Přehled řešené problematiky ... 5
2.1 Základní popis klíčových pojmů ... 5
2.2 Historie bankovnictví ... 5
2.3 Vznik a historický vývoj centrálních bank ... 6
2.3.1 Český bankovní systém ... 7
2.3.2 Obecné principy banky ... 8
2.4 Povolení činnosti banky ... 9
2.4.1 Získání bankovní licence ... 10
2.4.2 Právní forma bankovní společnosti ... 10
2.5 Bilance ČNB ... 11
2.6 Výkaz zisků a ztrát ... 11
2.7 Bankovní rizika ... 12
2.8 Management organizace bankovní rozvahy ... 14
2.8.1 Management bankovních pasiv ... 14
2.8.2 Pasivní bankovní produkty ... 15
2.8.3 Management bankovních aktiv ... 17
2.9 Bankovní úvěrové produkty ... 17
2.9.1 Krátkodobé úvěry ... 18
2.9.2 Střednědobé a dlouhodobé úvěry ... 20
2.10 Úvěrové zajištění ... 22
2.10.1 Osobní zajištění ... 22
2.10.2 Reálné zajištění ... 23
2.11 Platební styk ... 23
2.11.1 Bezhotovostní platební styk ... 24
2.11.2 Příkaz k úhradě ... 24
2.11.3 Příkaz k inkasu ... 25
2.12 Platební karty ... 25
3. Metodika ... 27
4. Analýza vybraných produktů Komerční banky a.s. ve srovnání s nabídkou trhu ... 28
4.1 Představení vybraných bank ... 28
4.1.1 Komerční banka, a. s. ... 28
4.1.2 Česká spořitelna, a. s. ... 28

4.1.3 Československá obchodní banka, a. s. 29
4.1.4 Raiffeisenbank, a. s. 29
4.1.5 WSPK 30
4.1.6 Sberbank CZ, a. s. 30
4.1.7 AIR bank, a. s. 31
4.1.8 Unicredit Bank Czech Republic, a. s. 31
4. 2 Vlastní analýza 32
4.2.1 Porovnání analyzovaných bank ve vybraných kritériích 32
4.2.2 Srovnání hypotečních úvěrů mezi vybranými bankami na trhu 36
4.2.3 Srovnání spořicích účtů mezi vybranými bankami na trhu 39
4.2.4 Spokojenost a názory klientů jednotlivých bank 42
4.2.5 Internetbanking 44
4.2.6 Platební karty 44
4.2.7 Dostupnost bankomatů a výše poplatků za výběr 46
4.2.8 Obecné mínění obyvatelstva a jejich ekonomická situace 47
5. Závěr 51
Summary 53
Seznam použité literatury 54
Seznam použitých zkratek 57
Seznam obrázků: 58
Seznam tabulek: 58
Seznam grafů: 58
Seznam příloh: 59
Přílohy: 60

1. ÚVOD

Bankovnictví je nedílnou součástí života každého z nás již od starověku a stále bude využíváno i v budoucnu. Denně se člověk střetává s myšlenkou, kde vezme peníze na své živobytí, jak získané finance využije. Při střádání finančních prostředků se pak nabízí otázka, kde je následně zhodnotit. Takovéto peněžní otázky jsou nedílnou součástí běžného života a v současnosti nám s jejich řešením pomáhají a starají se bankovní ústavy. Banka vznikla z italského slova il banco, v českém jazyce má význam lavice či stůl, přes který byly v historii prováděny finanční transakce. Toto označení a bankovní funkce byly zkoumány již ve starověku, ale vědomě se touto činností začali profesionální instituce zabývat ve středověku. Kdy byl zaznamenán rozmach v bankovnictví. Ale teprve průmyslová revoluce v 19. století přinesla rozvoj finančních služeb a vedla k založení mnoha finančních ústavů.

Tato bakalářská práce se zabývá analýzou produktů u vybraných bank, veškeré výsledky jsou porovnány s nabídkou KB. Banky disponují s obnosem peněz získaným z běžných účtů klientů a ty dále mohou použít k poskytnutí úvěrů. Bankovní služby jsou poskytovány za úplatu, kterou jsou bankovní poplatky. Jejich výše je upravena regulačními zákony České republiky a také pravidly Evropské unie. Banky se musí jednak přizpůsobovat konkurenci na trhu, tak i se řídit poptávkou klientů. Přizpůsobivost je nutná vůči externím vlivům, které ovlivňují vývoj hospodaření banky. Každá z analyzovaných bank sleduje vnější faktory působící na jejich náklady či výnosy, analyzuje příčiny a snaží se zmírnit jejich dopad. V bankovním sektoru jsou velmi viditelné změny a zařazení moderních technologií. Prioritou bankovních sektorů je vylepšovat svoje nabídky a produkty tak, aby byly cenově výhodnější a atraktivnější než u konkurence. V tomto sektoru je patrný neustálý konkurenční boj, kvůli kterému je nutné být flexibilní a svoje ceny a nabídku měnit tak, jak to zrovna trh vyžaduje.

Kvůli omezenému rozsahu bakalářské práce nemohou být analyzovány veškeré služby, které banky nabízí. Z tohoto důvodu je práce zaměřena zejména na analýzu hypotečních úvěru a spořicích účtů mezi osmi bankami, vybranými podle odpovědí respondentů, kteří se zúčastnili dotazníkového šetření. Své odpovědi uvedlo 125 obyvatel z Jihočeského kraje a Kraje Vysočina. Byli osloveni nezávisle na sobě. Anonymně vyplnili vypracovaný dotazník, sloužící k analýze bankovních produktů a spokojenosti klientů.

Neméně důležitý byl názor na ostatní banky ve srovnání s KB. Jedním z důležitých bodů práce bylo srovnání obecného mínění se zjištěnými fakty. Z důvodu naplnění cíle je práce rozdělena do části teoretické a praktické. Teoretická část se zabývá problematikou v bankovním sektoru, nejprve se práce věnuje charakteristice základních pojmů, dále seznamuje s bankovními produkty, jak s aktivními tak i pasivními. Následuje téma bezhotovostního styku a platebních karet a služeb internetbankingu, který je v dnešní době neodmyslitelnou součástí běžných platebních zvyklostí. S internetbankingem je proto pracováno i v praktické části a který se řadí mezi moderní technologie 21. století.

Podnětem pro napsání této bakalářské práce je zájem o bankovní sektor i o analýzu jednotlivých bank a produktů. Je zřejmé, že tato otázka je a bude stále aktuální. Mnoho lidí se denně zaobírá otázkou, kam správně vložit své peníze, aby jejich výnos byl co největší a neobsahoval vysoké riziko, proto se tato práce zabývá i spořicími účty. Málokdo má našetřeny tak znatelné finanční prostředky, aby nepotřeboval hypoteční úvěr na pořízení nemovitosti, proto i toto téma je zařazeno v bakalářské práci a pečlivě analyzováno.

2. Přehled řešené problematiky

2.1 Základní popis klíčových pojmů

Obecná definice banky

Finanční zprostředkovatel, který soustřeďuje volné peněžní prostředky a ty pak poskytuje různým subjektům formou půjček, (Mejstřík, 2008)

Banka zprostředkovává mezi ekonomickými subjekty různé peněžní transakce. (Dvořák, 2005)

V neposlední řadě (Polidar, 1999) říká, že banky jsou podniky, které nakupují od veřejnosti peníze tzv. vklady a takto opatřené peníze dále investují formou půjček.

Komerční banky

Jsou podnikatelské subjekty, které mají řadu specifických rysů, vyplývajících z jejich podstaty jako „obchodníků se svěřenými penězi“, podle kterých se projevuje jejich postavení a význam v ekonomice. Proto také patří mezi eminentní subjekty tržní ekonomiky. (Dvořák, 2005)

Bankovní produkty

Jsou označovány jednotlivé služby poskytované bankou klientům, obvykle za úplatu. Můžeme je dělit do čtyř základních skupin a to finančně úvěrové, depozitní (vkladové), investiční a platební. (Beck, 2010)

2.2 Historie bankovnictví

Bankovnictví má dlouhou tradici, jeho počátky sahají až do 13. století. Rozkvět tohoto odvětví úzce souvisí s obchodem. Obchodníci získávali peněžní prostředky různých měn, narůstala potřeba tyto měny směňovat. Také se začaly objevovat finanční dokumenty, jako např. směnka.

Nejstarší bankovní institucí na světě je italská Banca Monte dei Paschi di Siena, která byla založena v roce 1472 městskými úřady. V této době banka fungovala stejně jako dnešní moderní banky. (Polouček, 2013)

Historie bankovnictví na území dnešní České republiky sahá až do roku 1847, kdy Privilegovaná rakouská národní banka založila v Praze svoji pobočku, která byla první akciovou bankou působící na našem území. Do té doby veškeré úvěrově-depozitní služby obstarávaly pouze soukromé bankovní domy. V průběhu 60. let 19. století nastal zvýšený růst českého záloženského hnutí, což přinutilo Královehradeckou záložnu ke zřízení Záložního úvěrního ústavu, ten se stal první nacionální bankou na tomto území. Dále bylo založeno peněžní ústředí, v roce 1868 vznikla Živnostenská banka pro Čechy a Moravu. Bankovní sektor velice nepříznivě ovlivnil krach na burze, což se projevilo tím, že v letech 1873-1883 vzniklo 6 bankovních ústavů. Zatímco 99 bank se dostalo do úpadku. Avšak žádná z těchto bank nebyla ryze česká. Kampeličky (úvěrní družstva) roku 1883 založily Státní poštovní spořitelnu, tímto krokem došlo k návratu důvěry v úvěrový systém a rozvoj podnikání. V minulosti docházelo k celé řadě výkyvů, rozsáhlé krize byly střídány expanzivními nárůsty. Ke krizi dochází, když část zdrojů, umístěná do dočasně nelikvidních aktiv, přesáhne nároky na splacení pasiv. Každá krize dala impuls k novému, ale pozvolnému rozvoji. Skutečný rozvoj obchodního bankovnictví nastal roku 1898, kdy byla založena Česká průmyslová banka a poté Pražská úvěrní banka. Další krize vznikla na přelomu roku 1922, mnoho bank zkrachovalo. Pro banky postižené krizí, byl zřízen ozdravný proces, a to Zvláštní fond pro zmírnění ztrát povstalých z poválečných poměrů.

(Polouček, 2013)

2.3 Vznik a historický vývoj centrálních bank

Prvními historickými důvody pro založení centrální banky byly sklony k rozhazovačnosti panovníků, vlád a nedostačující zdroje v podobě drahých kovů.

Banky se původně staraly o dvě funkce:

- vedení účtu pro panovníka
- úvěrování schodků státní pokladny.

Centrální banky mohly být založeny třemi způsoby:

1. Pověřením jedné z existujících obchodních bank výkonem obou funkcí.
2. Zvýhodněním některých obchodních bank.
3. Založením centrální banky jako zcela nové instituce. (Kašpárková, 2006)

2.3.1 Český bankovní systém

Česká národní banka je v naší zemi centrální bankou, která byla založena dne 1. ledna 1993. Základní poslání ČNB je zaznamenáno v Ústavě, která zaručuje její nezávislost. Vše je dále konkretizováno v zákoně č.6/1993 Sb. o České národní bance (Dvořák, 2005)

„Hlavním cílem činnosti České národní banky je péče o cenovou stabilitu. Česká národní banka dále pečuje o finanční stabilitu a o bezpečné fungování finančního systému v České republice. Pokud tím není dotčen její hlavní cíl, Česká národní banka podporuje obecnou hospodářskou politiku vlády vedoucí k udržitelnému hospodářskému růstu a obecné hospodářské politiky v Evropské unii se záměrem přispět k dosažení cílů Evropské unie. Česká národní banka jedná v souladu se zásadou otevřeného tržního hospodářství.“ *(*zákon o české národní bance 6/1993 Sb.*)*

Vstup do EU ovlivnil Český bankovní systém mimo jiné tím, že mnoho principů vychází ze směrnic EU upravující činnost bank. Univerzální bankovnictví je založeno na existenci různých specializovaných bank. Mezi univerzální banky s dominujícím podílem patří např. Česká spořitelna, a.s., Československá obchodní banka, a.s., a Komerční banka, a.s. Specializované banky, zejména stavební spořitelny jsou vázány na získání bankovní licence, s omezením okruhu činností pouze na vykonávanou specializaci. (Revenda, Mandel, Kodera, Musílek, Dvořák, 2012)

Among the most important players in financial markets throughout the world are central banks, the government authorities in charge of monetary policy. Central banks actions affect interest rates, the amount of credit, and the money supply, all of which have direct impacts not only on financial markets, but also on aggregate output and inflation. (Mishkin, 2013)

Definiční znaky centrální banky jsou:

- mají emisní monopol na vytváření peněz v hotovosti
- vykonávají měnovou politiku
- regulují a dohlíží na bankovní systém. (Revenda, 2011)

Nejvýznamnější funkce centrální banky jsou:

- emitování bankovek a mincí
- provádění měnové politiky

- funkce banky státu
- finanční stabilita země
- řízení platebního styku
- bankovní regulace a dohled. (zákon o české národní bance 6/1993 Sb)

Funkce centrální banky jsou zpracovány v mnoha verzích, jednou z nich zobrazil Revenda. Správně funkce rozčleňuje do dvou skupin.

Obrázek 1 Funkce centrální banky v tržní ekonomice

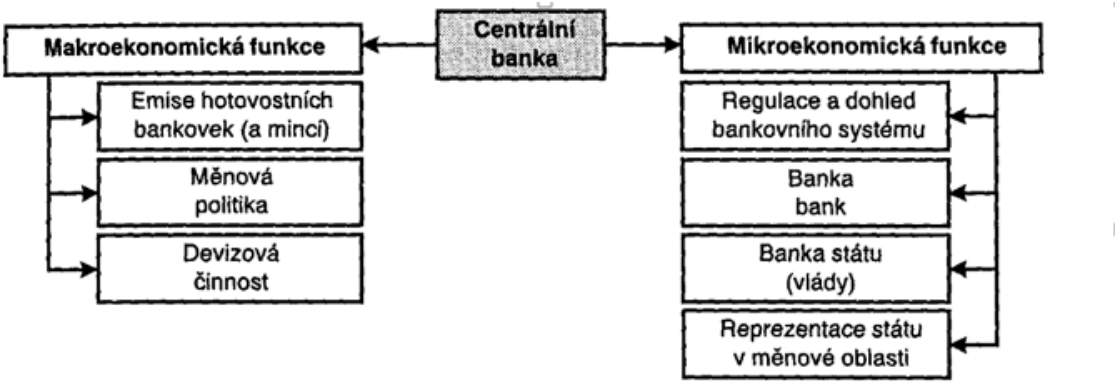

Zdroj: Revenda, 2011

2.3.2 Obecné principy banky

V dnešní době je bankovnictví jedno z odvětví s největší dynamikou rozvoje a bez jeho správného fungování by nebyl možný ekonomický vývoj. Banky jsou instituce, mezi jejichž zásadní činností patří operace a obchody s penězi. Z různých důvodů v každé ekonomice existují subjekty, u kterých chybí současně volná kupní síla a nedostatek peněžní zásoby. *„Banky shromažďují dočasně volné peněžní zdroje a redistribuují je“*

(Revenda, 2011)

Je vhodné brát v potaz dvě hlediska při hodnocení bank a to funkční hledisko, jehož zásadní činností je zprostředkování peněz mezi jednotlivými ekonomickými subjekty. Toto hledisko nám neurčuje, kdy daný podnik je bankou, a kdy nikoliv. K tomu slouží druhé hledisko a to právní, které definuje, nutné splňování následujících čtyřech podmínek:

- právnické osoby se sídlem v ČR, založené jako a.s.
- přijímají vklady od veřejnosti
- poskytují úvěry
- k výkonu své činnosti mají bankovní licenci.

Bankovní systém tvoří centrální banka a souhrn bank v dané zemi. Může být uspořádán na různých principech:

- Jednostupňový nebo dvoustupňový

  Toto dělení záleží na tom, zda je centrální banka oddělena od komerčních bank svými funkcemi.
- Univerzální nebo oddělené

  Podle toho, jestli je separována obchodní a investiční funkce.(Revenda et al, 2012)

Bankovnictví je realizováno na základě dvou principů, které spolu vzájemně souvisí. Nákup vkladů i prodej peněžních prostředků pomocí úvěrů probíhá na **principu návratnosti,** což znamená, že banky se dostávají nákupem do pozice dlužníka a v budoucnu musí počítat s úhradou závazků. Pohledávky vznikají vydáním úvěru. Z dlouhodobého hlediska je kladen důraz na generování zisku, je to základním faktor pro stabilní pozici na trhu. Na dnešním trhu, který je přesycen nabídkou, je nutné vytvářet konkurenceschopnost na pevných a trvalých vztazích s klienty. To předpokládá investování do vzdělávání zaměstnanců, zkvalitňování procesů, tím pádem roste doba návratnosti prostředků. (Kašpárková,2006)

2.4 Povolení činnosti banky

Instituce, která se zabývá bankovním dohledem a zajišťuje vnější monitoring bank je v České republice pod Českou národní bankou. Jeden z prvních úkolů bankovního dohledu je stanovení pravidel tzv. „ *obezřetného podnikání bank a kontrola jejich dodržování"*. Mezi požadavky patří:

- dostatečná výše základního kapitálu a rezerv
- morální bezúhonnost zakladatelů
- odborná kvalifikace vedoucích pracovníků banky, posuzují se praktické zkušenosti a vzdělání
- technické a organizační předpoklady pro provozování činnosti
- sestavení plánu obchodní a finanční činnosti tzn., na jaké činnosti se bude banka zaměřovat, v jakém rozsahu, musí předložit vypovídající kalkulaci nákladů a výnosů.

  Mezi problémová kritéria patří ekonomická potřebnost banky.

Bankovní dohled může nastavit speciální podmínky pro udělení licence jednotlivým druhům bank. Při vzniku nové banky je třeba získat bankovní licenci. (Polidar, 1999)

Souhrn pravidel, podle kterých je činnost vykonávaná, se nazývá bankovní regulace, upravuje vznik, zánik a působnost bankovních ústavů. Bankovní regulace přispívá ke zvýšení bezpečnosti, transparentnosti a její hlavní cíl je minimalizovat rizika.

(Šenkýřová, 2010)

2.4.1 Získání bankovní licence

Hlavní podmínkou je složení základního kapitálu ve výši 500 milionů Kč v peněžní formě na účet ČNB.

Žádost nutně musí obsahovat:

- opodstatnění vzniku nové banky, podmínky její činnosti a kalkulace ziskovosti
- návrh stanov
- základní údaje o zakladatelích, FO, PO
- údaje o výši a složení základního kapitálu banky
- sestavení chronologického plánu činnosti
- obchodní plán na 3 roky
- strategii rozvoje s promítnutím do rozvahy, výkazu zisků a ztrát
- informace o uspořádání banky
- uvedení alespoň tří jmen členů vrcholového managementu banky
- sepsání cílů vnitřního kontrolního systému. (Šenkýřová, 2010)

2.4.2 Právní forma bankovní společnosti

Akciová společnost je nejčastější právní formou současných bank, ve světě se také nachází forma družstevní či státní. V ČR platí zákon o bankách (zákon č. 21/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Každá banka musí být zapsána do obchodního rejstříku a výpis je uložen v ČNB. Podle zákona uvedeného výše je základní kapitál banky 500 mil. Kč, minimálně v této výši musí být splacen peněžitými vklady. Banka ručí za své závazky celým svým majetkem a akcionář banky ručení nepodléhá.

Banka, jako ostatně každá jiná akciová společnost, vytváří tři základní orgány společnosti, které jsou ustanoveny zákonem č. 513/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

1. Valná hromada – vrcholový orgán instituce, zasedání se svolává nejméně jedenkrát ročně, seskupuje ji představenstvo banky. Valná hromada je klíčový orgán, který rozhoduje o hlavních otázkách jako např. zvýšení či snížení ZK, fúze banky.
2. Představenstvo banky – statutární orgán, který odpovídá za řízení banky. Předkládá zprávu na valné hromadě o hospodaření banky a výši majetku.
3. Dozorčí rada – dohlíží na provoz banky, v komisi jsou nejméně tři lidé. Člen dozorčí rady nesmí být zároveň členem druhého výše jmenovaného orgánu. Závěry ze své kontrolní činnosti interpretuje členům valné hromady. (Kašpárková, 2006)

2.5 Bilance ČNB

Bankovní bilance informuje na straně aktiv o struktuře majetku konkrétního podniku a na straně pasiv najdeme údaje o tom z jakých zdrojů je financován. Platí vždy, že celková aktiva se rovnají celkovým pasivům a také celková aktiva je možné zjistit součtem závazků a kapitálu. (Revenda et al, 2012)

Bankovní operace pasivní se týkají např.: přijímání vkladů, emisi obligací. Mezi operace aktivní patří poskytování úvěrů, nákup cenných papírů a také máme bankovní operace neutrální, to jsou služby, které se v bilanci neodrážejí např.: poradenské služby, záruky, zprostředkování obchodů s CP. (Kipielová, 1998)

Bilance ČNB se skládá z aktiv a pasiv, tyto dvě strany se musí rovnat. Podrobná bilance k 23. březnu 2017 je umístěna v příloze č. 1. Je nutné podotknout, že hospodářský výsledek roku 2016 České národní banky k 31. 12. 2016, vykázaný v položce 10 pasiv dekádní bilance, je předběžný. Účetní závěrka ještě nebyla posouzena externím auditorem. (ČNB, 2017)

2.6 Výkaz zisků a ztrát

Výkaz, který znázorňuje výsledky hospodaření za určité období. Každá banka řadí mezi své priority maximalizaci zisku. Kapitál lze vytvářet dvěma způsoby:

- externí tvorba – kapitál je vytvářen investory, kteří kupují nově vydané akcie. O nominální hodnotu akcie se zvyšuje základní kapitál banky, částka, která převyšuje nominální hodnotu, patří do ážiového fondu
- interní tvorba – kapitál vzniká uvnitř banky z dosaženého zisku.

(Revenda et al 2012)

Každá společnost chce dosáhnout zvýšení svého zisku, existuje více způsobů, které může aplikovat:

- zvýšení výnosové míry u jednotlivých druhů aktiv
- zlepšení struktury aktiv v prospěch těch s vyššími výnosy
- prostřednictvím růstu cen či objemu prodeje zintenzivnit výnosy z poplatků
- snížit náklady plynoucí z cizích i vlastních zdrojů
- zaměřit se na využívání levnějších zdrojů
- snížení provozních a mzdových nákladů, což přispěje k zefektivnění provozu banky. (Polouček, 2013)

Obrázek 2*: Struktura výnosů a nákladů banky a tvorba čistého zisku*

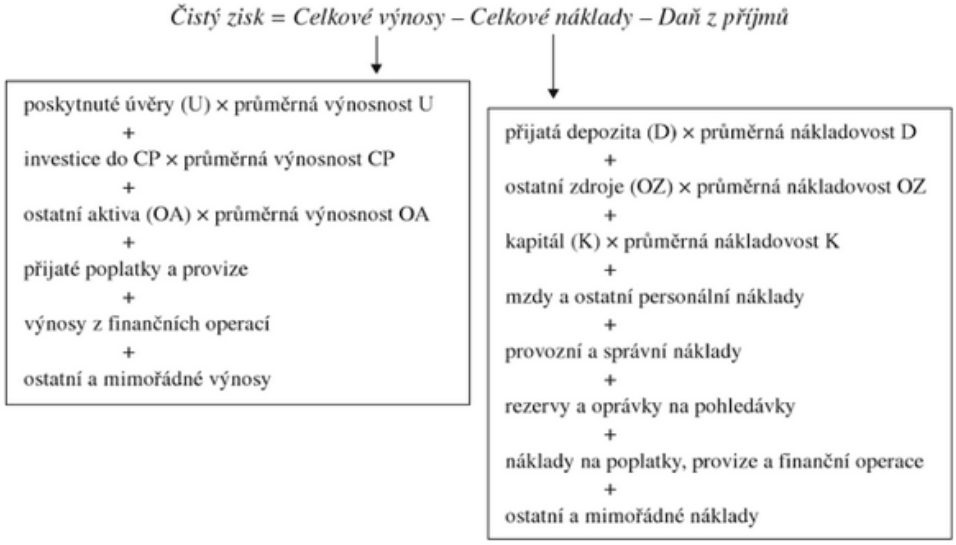

Zdroj: Polouček, 2013

2.7 Bankovní rizika

Banky jsou vystavovány mnoha rizikům, a proto je nutné je správně identifikovat, efektivně měřit a řídit. Hlavním cílem každé společnosti je maximalizovat zisk, proto není možné úplné vyloučení rizika. Jeho vyloučení by totiž znamenalo nedostatečnou ziskovost.

Druhy bankovních rizik:

- úvěrové
- úrokové

- měnové
- likviditní
- kapitálové (riziko nesolventnosti). (Revenda et al, 2012)

Ve srovnání s (Kašparkovou, 2006), která říká, že určitá míra rizika je nevyhnutelně spojena s každou činností. Při jejich výskytu se banky snaží snížit jejich negativní vliv. Definování jednotlivých druhů rizik není ustáleno, mezi jednotlivými autory můžeme nacházet značné rozdíly.

1. úvěrové riziko

Jedná se o nejvýznamnější a zároveň nejstarší riziko. Objevuje se nejen v tradičních úvěrových obchodech ale také na kapitálových trzích např. při emisních obchodech, termínovaných vkladech atd. Definováno je jako neschopnost splacení závazku klienta, z čehož vyplývá ztrátové riziko pro banku.

Existují čtyři úvěrové postupy:

- identifikace úvěrového rizika
- měření úvěrového rizika

  kvantifikace rizika, jak velké ztrátě banka čelí. Výsledkem procesu je zjištění bonity klienta, to znamená schopnost a ochota klienta dostát svých závazků, měří se pomocí ratingové stupnice,
- zajištění úvěrového rizika

  smyslem zajištění je kompenzovat úvěrové riziko, které vyplývá od klienta, formy: osobní nebo věcné
  - abstraktní - právo nezávislé na zajišťované pohledávce
  - akcesorické – zajištění je spjato se zajišťovanou pohledávkou,
- sledování úvěrového rizika

  je nutné rozpoznat změny a trendy v rozvíjení rizikovosti v různých zemích a odvětvích. Čím vyšší je riziko, tím častější a hlubší musí být průzkum vývoje úvěrového obchodu.

Diverzifikací je možné vytvořit takové portfolio, které bude ovlivňováno různými rizikovými faktory, tzn., pokud se jeden druh dlužníka dostane do finančních potíží, ostatní dlužníky tento negativní stav neovlivní. (Kašpárková, 2006)

2. tržní riziko

Tzv. úrokové riziko, vzniká ze změny tržních cen a projevuje se případnou ztrátou ze změny úrokového výnosu např. kvůli pohybu měnového kurzu, cen akcií, úrokových sazeb. Banka může měřit čistý úrokový výnos, který je generován mezi úroky vycházejících z aktiv a pasiv. Úrokové riziko můžeme řídit tak, že snížíme citlivost tržních úrokových sazeb nebo také prostřednictvím termínových obchodů (opce, swapy, futures). (Revenda et al, 2012)

3. riziko likvidity

Banka ztrácí schopnost dostát svým závazků, protože nemá dostatek finančních zdrojů. Je proto nutné, aby likvidní situace banky byla velmi dobrá, tento stav se měří různými ukazateli, které měří krátkodobou, střednědobou i dlouhodobou likviditu.

4. operační riziko

Ztráta kvůli selhání vnitřních procesů a vnějších událostí nebo lidského faktoru. K tomuto riziku může být zahrnuto také strategické (ze špatného rozhodnutí banky) a reputační riziko (ztráta dobrého jména banky).

5. ostatní rizika

Regulatorní riziko, právní, kapitálové, reputační riziko. (Kašpárková, 2006)

2.8 Management organizace bankovní rozvahy

2.8.1 Management bankovních pasiv

Hlavním posláním managementu je získání zdrojů pro financování, je nutné dohlížet na to, aby:

- náklady na nabytí zdrojů byly nízké
- požadavky strany aktiv byly sladěny s požadavky strany pasiv (doba splatnosti, výše úroků atd.).

Třídění jednotlivých složek pasiv banky:

1. Vlastní kapitál banky

   Jeho význam je značný, tento vklad složili na účet vlastníci banky.

a) základní vlastní prostředky
   - splacený vlastní kapitál
   - kapitálová rezerva
   - rezerva ze zisku
   - nerozdělený zisk

b) fondy tvořené na snížení bankovních rizik

c) doplňkové součásti vlastního kapitálu
   - tiché rezervy již zdaněné
   - úvěry nezvyklého charakteru.

2. Cizí zdroje

Tento zdroj vzniká z nákupů vkladů a půjček a slouží k bankovnímu financování. Základní druhy:

- vklady na požádání – nízký náklad pro banku a nebezpečí pro likviditu
- termínované vklady – stabilnější zdroj, peníze na delší dobu, větší náklad pro banku
- depozitní certifikáty – stabilní zdroj, bez možnosti předčasného výběru s vyššími náklady
- obligace – stabilní používaný pro dlouhodobé úvěry, ale zároveň nejdražší zdroj
- úsporné vklady – nízké náklady, relativně stabilní
- úvěry od jiných bank a ČNB – slouží k vyrovnání deficitu, krátkodobý zdroj.

Management pasiv je důležitý zejména z hlediska zvýšení ziskovosti, snížení nákladů s co nejdelším časovým obdobím využití. Problém však může být zachování dostatečné likvidity banky, kde zasahuje ČNB a nařizuje povinné minimální rezervy.

2.8.2 Pasivní bankovní produkty

Tvoří příjmy získané od veškerých subjektů. Bez těchto služeb by nebyly možné aktivní obchody.

a) Neterminované vklady – běžné účty

Tyto peníze jsou vloženy klienty, mohou být kdykoliv použity či vloženy. Každý zákazník si může svůj účet obsluhovat bez omezení. Pro banky jsou tyto druhy příjmů nákladné a velmi rizikové. Běžné účty se řadí k elementárním depozitním produktům.

b) Terminované vklady

- Jednorázové
- revolvingové (je založen na bázi automaticky obnovovaného procesu)

Peněžní zdroje získané díky tomuto produktu jsou stabilnější, než u předchozího vkladu. Komitent (klient) se přislíbí k omezenému nakládání se svými peněžními prostředky. Výhodná úroková sazba, díky jistým prostředkům, s kterými banky mohou hospodařit. Na základně legislativních zákonů jsou vklady pojištěny. (Kantnerová, 2016)

c) Spořicí účty

Vyznačují se dlouhodobým ukládáním peněz od klientů, slouží ke zhodnocení volných prostředků a jako finanční rezerva do budoucna. Lze nastavit u některých běžných účtů, aby se při překročení sjednaného limitu se peníze převedly automaticky na spořicí účet a také zpět. Prostředky tudíž mohou být maximálně zhodnoceny a zároveň je zachována potřebná likvidita. (Polach, 2012)

d) Úsporné vklady

Hlavním produktem těchto vkladů jsou vkladní knížky. Klient ji získá při vložení vkladu. Tato forma vkladů byla velice rozšířena až do 90. let 20. století. V současnosti se nepoužívají, protože terminované vklady přináší vyšší úročení.

e) Vkladové listy

Také se používá termín depozitní certifikáty. Jsou to cenné papíry, které banka může vydat oproti vkladu. U tohoto produktu jsou vyšší úroky a po delší, než šesti měsíční držbě dluhopisu je klientův výnos osvobozen od daně. Obchodování s nimi je možné pouze na sekundárním trhu. (Kantnerová, 2016)

f) Bankovní dluhopisy

Banky emitují krátkodobé tak i dlouhodobé dluhopisy, které se řadí do následujících skupin:

- Depozitní certifikáty
- Depozitní směnky
- Bankovní obligace
- Hypoteční zástavní listy. (Rejnuš, 2014)

2.8.3 Management bankovních aktiv

Cílem je finanční prostředky správně investovat tak, aby:

- výnos byl co nejvyšší
- riziko bylo omezeno
- použití prostředků bere v potaz stranu pasiv.

Banka tvoří tyto hlavní skupiny rozdělení aktiv:

a) primární
   - pokladní hotovost
   - vklady u jiných bank a také ČNB

b) sekundární
   - pokladniční poukázky ústřední banky
   - státní pokladniční poukázky
   - CP podniků
   - bankovní akcept

Tyto rezervy si banka vytváří kvůli sezónním vlivům, neočekávaným a cyklickým vlivům.

c) úvěry

Poskytování úvěrů patří do nejvýznamnější oblasti bank, tvoří nemalou část bankovního zisku, jsou to riziková aktiva. K minimalizaci rizika banka pečlivě analyzuje situaci dlužníka a poskytuje většinou zajištěné úvěry a to prostřednictvím nemovitého majetku či vkladem.

d) investice

Banka nakupuje CP, které slouží jako dlouhodobá investice
   - dluhopisy
   - komunální CP
   - akcie. (Petrjánošová, 2004)

2.9 Bankovní úvěrové produkty

Z pohledu banky se jedná o poskytování peněžních úvěrů nebo nepeněžní formu v podobě garance. Nabízení peněžních prostředků občanům, patří k významným obchodům komerčních bank. Každá banka může nabídnout odlišné podmínky a individuální produkty. (Dvořák, 2005)

Úroky z úvěrů jsou zdrojem nejvyšších výnosů a k jejich získání má každá banka svoji úvěrovou politiku. Mezi nejzásadnější principy, na které se banka zaměřuje, patří návratnost a výnosnost úvěru.

Návratnost úvěru se vyznačuje schopností dlužníka dostát svých závazků v určité lhůtě: Ukazatel návratnosti = $\frac{\text{celková výše úvěru}}{\text{roční disponibilní zisk+odpisy}}$

Výnosnost úvěru udává výši získaného úrokového výnosu z poskytnuté částky. Dosažený výnos je dán úrokovou mírou (sazbou), ta může být buď pevná, je stanovena procentem nebo může být pohyblivá, daná odchylkou od základní sazby, kterou vyhlašuje centrální banka.

Faktory, ovlivňující úrokovou míru:

- právní prostředí
- ekonomické podmínky
- konkurenční prostředí
- náklady banky
- charakter úvěru
- cíle a finanční pozice banky. (Kipielová, 1998)

2.9.1 Krátkodobé úvěry

1. **Kontokorentní úvěr**

Povolení přečerpání účtu znamená, že klient může čerpat peněžní prostředky i v okamžiku, kdy jeho zůstatek je nulový. Klient provádí běžné platby až do té doby, než je jeho limit kontokorentu vyčerpán. Banka může povolit krátkodobé překročení úvěrového rámce. Úrok je placen pouze z debetní částky (překročeného kladného zůstatku), proto je sazba poměrně vysoká, pohybuje se mezi 10 až 25 procenty.

(Revenda et al, 2012)

Zřízení i vedení tohoto úvěru bývá zdarma, banka žije z vysokých úroků. Daný institut prověří peněžní pohyby na účtu klienta a podle jeho výše stanový úvěrový rámec.

(Janda, 2013)

2. Kreditní karty

Se získáním kreditní karty mohou klienti kdykoliv čerpat bezúčelový úvěr. Mají tzv. bezúročné období, které se pohybuje okolo 40 až 76 dnů, kdy se nezvyšuje vypůjčená částka o úroky, a to je jejich velkou výhodou. Pro zákazníka to však může být i slabinou, protože zapomene na svůj dluh nebo zaplatí později, a pak by platil nemalé úroky. Úroková sazba se pohybuje kolem 20 procent, čímž jsou tyto půjčky dražší než kontokorent. Kreditní karty jsou vhodné pro všechny, kteří nemají finanční rezervu a mají zvýšené výdaje. Pokud splatí dluh včas, získají různé slevy či benefity od dané společnosti. Zodpovědný občan na tomto procesu může i vydělat.

3. Spotřebitelský úvěr

Tento úvěr je poskytován spotřebitelům na nepodnikatelský záměr. Tento druh úvěru je vhodný pro klienty, kteří potřebují rychle uspokojit svoji potřebu (např. koupit si nové auto, protože staré dosloužilo. Vybavit si domácnost nebo vypořádat dědictví v rodině) Důležitý parametr, který by měl zákazník sledovat, je sazba RPSN a poplatky za předčasné splacení či mimořádnou splátku. Získání rychlých peněz, bez dlouhého čekání je charakteristické právě pro tento druh úvěru, ale mnoho klientů jich má více, než mohou unést a dostává se do insolvence. (Janda, 2013)

4. Směnečný úvěr

Směnečný úvěr vzniká díky existenci CP a to směnky. Směnky mají velmi široké využití, slouží při poskytování finančních půjček i jako zajišťovací prostředek.

Druhy směnečných úvěrů:

a) eskontní úvěr

   Zakládá na tom, že banka odkupuje směnky od jejího majitele před lhůtou splatnosti, tím banka dává majiteli směnečný úvěr. Diskont je cenou úvěru, který si banka srazí od částky vyznačené na směnce. Doba mezi eskontem a dobou splatnosti je lhůta úvěru. Výstavce směnky tj. prvotní směneční dlužník je ten, který v době splatnosti bance uhradí danou částku.

b) negociační úvěr

   Daný úvěr je modifikací předešlého úvěru přizpůsobený pro zahraniční obchodování.

c) akceptační úvěr

Je založen na akceptaci směnky. Banka u tohoto úvěru nemusí disponovat žádnou hotovostí. Průběh celého procesu lze popsat tak, že klient potřebuje rychlou půjčku, vydá směnku na banku s nařízením uhradit částku v daném termínu. Když banka směnku akceptuje, stává se obchodovatelná. Před lhůtou splatnosti emitent deponuje směnečný obnos na konto banky, z kterého je tento CP honorován.

d) ramboursní úvěr

Značná podobnost s akceptačním úvěrem používaným v zahraničním obchodu. (Blažen, Uklein, 2007)

2.9.2 Střednědobé a dlouhodobé úvěry

1. **Emisní úvěr**

Zmiňovaný úvěr se zakládá většinou na dlouhodobé bázi a spočívá v tom, že banka odkoupí dluhopis, který případný dlužník emitoval. Banka se podílí na emisi a díky tomu, že nakupuje mnoho obligací, může je uvést na primární trh. Tento úvěr poskytuje opravdu jen kvalitním a spolehlivým klientům, jsou to např. velké korporace, města atd. Banka tedy může být pouze emisním garantem nebo tvůrcem. (Rejnuš, 2014)

2. **Hypoteční úvěr**

Tento druh úvěru je tím klasickým dlouhodobým úvěrem, který se nejčastěji využívá nejširší populací. Slouží k financování výstavby domů či k získání jakékoli nemovitosti. Na základě legislativních změn podle zákona č. 84/1995 Sb. bylo povoleno 1. července 1995 poskytování hypotečních úvěrů. Aby se úvěr mohl považovat za hypoteční, musí splňovat dvě pravidla, první říká, že získaný obnos musí být využit na investici do nemovitosti a to výhradně na území ČR a druhý, že musí být opatřen zástavním právem, ať už ke stejné či odlišné nemovitosti. (Dvořák, 2005)

Hypotéka patří k nejméně rizikovým produktům bank, je to dáno tím, že pokud dlužník není schopen splácet, banka uspokojí svoji pohledávku prodejem zajištěné nemovitosti, což vyplývá ze zástavního hypotečního listu. Od roku 2001 byl zaznamenán výrazný nárůst poptávek po hypotečních úvěrech, poněvadž výrazně klesla úroková sazba, mnoho Čechů chtělo zkvalitnit svoje bydlení výraznou investicí. Hypoteční úvěry jsou

zcela zajištěné, to také potvrdil výzkum z roku 2007, který říká, že celkový objem hypotečních úvěrů je 65 %, z toho jich bylo pouze 1,2 % neuhrazeno. Toto tvrzení dokazuje, že jde o zcela bezpečný úvěr pro bankovní subjekt. (Polouček, 2013)

Při poskytnutí hypotéky banka nejprve prozkoumá bonitu klienta, provede tzv. skóring, a také nechá prověřit odborným znalcem odhad ceny zastavené nemovitosti, následně ověří v katastru nemovitostí, zda na ni není uvaleno věcné břemeno. Než banka vyplatí smluvenou částku, klient musí splnit mnoho předpokladů, např.: pojištění nemovitosti, nebo také bývá záznam o zástavě zahrnuto v katastru nemovitostí. V praxi banky dělí hypotéky na dva elementární druhy, podle toho, na co bude získaný úvěr využit.

Hypoteční úvěr na výstavbu či pořízení nemovitosti – „klasická“ poskytovaná účelově, úroková sazba nebývá tak vysoká jako u americké. Sazba se stanovuje obvykle fixní a posléze se změní na variabilní.

Americká hypotéka – neúčelová hypotéka, bez specifikace, je zřejmé, že úvěr bude úročen vyšší sazbou. Výhodou je snadnější získání, bez dlouhého zajišťování daných podmínek, úvěr však bývá na nižší částky, než klasická hypotéka. (Rejnuš, 2014)

(Janda, 2011) ve své knize Spořit nebo Investovat popisuje různé bankovní subjekty, které poskytují finanční prostředky populaci. Je zde uveden hlavní rozdíl mezi bankovními a nebankovními subjekty. Banky totiž na základně vnitřních předpisů musí provést tzv. skóring, bilanci klienta a každému na míru vytvořit úvěrový rámec, do jehož výše může zákazník půjčku čerpat. Proto tu jsou občané s nižšími příjmy znevýhodněni a v některých případech banka úvěr dotyčnému neposkytne. Pokud ano, musí mít zákazník ručitele, který v případě jeho neschopnosti splatí celý dluh za něj. U této části populace jsou spíše oblíbeny nebankovní instituce, které žádnou analýzu klienta neprovádějí, nemusí zde předkládat potvrzení svých příjmu, nebo dokazovat, zda jsou schopni půjčku splatit. Tyto instituce vědí, že sociálně slabí lidé půjčku nejsou schopni splatit, ale na jejich chod jim stačí i malé splátky, které však dostávají pravidelně. Tyto úvěry mají vysoké úroky a vše je zde zpoplatněno, proto se mnoho klientů dostává do finanční tísně a případně i do insolvence.

Banky půjčují určité procento z hodnoty nemovitosti a to je udáno indexem LTV (loan to value). Čím nižší LTV, tím nižší riziko pro banku a tím pádem i nižší výše úrokové sazby pro klienta. Obvyklý poměr je okolo 60 až 85 %, zbylou část si dlužník musí pokrýt ze svých zdrojů. Podle aktualizace zákona banky mohou poskytnout maximálně 95 % z celkové částky. Pokud si chce vzít klient půjčku na nebytové prostory, např. na chatu, zemědělskou plochu, maximální sazba LTV je snížena na 85% z hodnoty nemovitosti. (Janda, 2011)

2.10 Úvěrové zajištění

Řádná úvěrová kontrola je prováděna svědomitě a profesionálně proškolenými odborníky, riziko však není zcela redukováno. Platební situace dlužníka se může měnit, banka proto vydává určitá opatření, které jí pomohou získat poskytnutou pohledávku zpět v případě, kdy dlužník není schopen splácet. Jedná se o úvěrové zajištění, které se dělí na osobní a reálné.

2.10.1 Osobní zajištění

Požadavky, které jsou uplatňovány přímo na hlavním dlužníkovi:

a) Ručení

Závazky ručitele přebírá třetí osoba, která splatí dluh věřiteli, pokud nezaplatí hlavní dlužník. Ručení musí být sepsáno písemně a může se stahovat pouze na část závazku či na budoucí závazek.

b) Směnečné zajištění

Je založeno na existenci směnky. V tomto případě se stává zajišťujícím prostředkem, vyskytují se dva druhy zajištění směnkou:

- směnka může být úvěrovým i zajišťujícím prostředkem, je eskontována na počátku obchodního úvěru.
- výlučný prostředek zajištění depozitní nebo tzv. depotní směnky. Tato směnka je deponována bankou věřitele. Po splacení dluhu je směnka vrácena dlužníkovi. V opačném případě je použita k vymáhání.

c) Připuštění závazku

Třetí osoba prohlásí připuštění závazku. Tento druh zajištění většinou poskytuje mateřská společnost své dceřiné společnosti, žádající o úvěr.

2.10.2 Reálné zajištění

a) Zástavy

Zástava je movitá věc nebo právo, jejichž vlastnictví přechází na banku v případě nesplnění závazku dlužníka. Po vyrovnání závazku je banka povinna věc předat zpět dlužníkovi. Mezi předměty zástavy často patří cenné papíry, zástavní listy, zboží atd.

b) Převedení věcí do vlastnictví

Převedení do vlastnictví má výhodu v tom, že rozšiřuje zajištění úvěru na předměty, které nejsou u zástav obvyklé, nemusí být vždy fyzicky předány věřiteli. Aby předměty byly využívány, může být sjednáno dodatečné ujednání o pronájmu či držbě. Věc používá dlužník, ale majitelem je věřitel.

c) Postoupení pohledávek

Tzv. cese, úvěr může být zajištěn pohledávkami dlužníka, které má vůči třetím osobám. Tento způsob ulehčuje proces vymáhání oběma stranám. Vyskytuje se tichá i zjevná cese.

d) Hypotéky

K zajištění slouží nemovitý majetek. Banka může určitý druh nemovitostí odmítnout k zástavě např. průmyslové stavby, kvůli jejich nízké hodnotě. (Polidar, 1999)

2.11 Platební styk

Je definován jako proces převodu finančních prostředků, který vzniká mezi plátcem a příjemcem platby. Platební styk přispívá k správnému fungování ekonomiky. Můžeme ho rozdělit do různých forem: hotovostní, bezhotovostní, přechodné formy.

Podle užití dokladů, které jsou součástí:

- dokumentární – k zaplacení dojde až po předložení předem stanoveného dokladu
- nedokumentární – tzv. hladká platba, není pro tuto platbu potřeba žádných dalších dokladů.

2.11.1 Bezhotovostní platební styk

Na základě příkazu klienta dojde k převodu finančních prostředků z účtu plátce na účet příjemce.

Výhody bezhotovostního platebního styku:

- rychlost
- přesnost
- bezpečnost
- úspora nákladů.

Primární formy bezhotovostního platebního styku:

- příkaz k úhradě
- příkaz k inkasu
- dokumentární inkaso a akreditiv
- šeky a směnky
- platby kartou.

Povinné náležitosti příkazu:

- označení (slovem příkaz)
- datum
- částka
- měna
- IBAN plátce i příjemce
- podpis. (Kantnerová, 2016)

2.11.2 Příkaz k úhradě

Jedná se o velmi rychlý a jednoduchý instrument. Můžeme ho označit jako platební příkaz na popud plátce. Majitel účtu dá příkaz bance, aby z jeho účtu převedla určitý finanční obnos ve prospěch účtu příjemce. Zmíněný příkaz je nejjednodušší formou bezhotovostního platebního styku.

Příkaz k úhradě je možné provádět dvěma způsoby. V dnešní technicky vyspělé době se nejvíce používá forma elektronického bankovnictví, ovšem je také možné úhradu provést prostřednictvím bankovních formulářů.

Druhy příkazů:

a) Hromadný příkaz k úhradě

Na vrub jednoho účtu je možné zúčtovat více transakcí ve prospěch odlišných účtů příjemců. Data týkající se plátce nemusejí být vkládány do příkazu vícekrát.

b) Trvalý příkaz k úhradě

Trvalý příkaz se používá pro platby, které se pravidelně opakují ze strany plátce. Tento způsob převodu je efektivnější pro obě strany. Stačí, když má klient přehled o svých platbách a kontroluje, zda byly provedeny v pořádku.

2.11.3 Příkaz k inkasu

Je platební instrument, který vychází z podnětu příjemce platby a ne plátce, tak jak tomu bylo u zmiňovaného příkazu k úhradě. Příjemce platby ujedná se svojí bankou zprostředkování převodu finančních prostředků z účtu plátce ve prospěch výstavce inkasního příkazu. Předpokládá se sjednání podmínek mezi příjemcem a plátcem platby. Rozhodným okamžikem o provedení inkasa je schválení inkasa od plátce svojí bance. Tento příkaz na provedení pro banku náročnější, než příkaz k úhradě. Příkaz k inkasu může být rizikem pro plátce platby z časového hlediska. (Máče, 2006)

2.12 Platební karty

Platební karty se začaly používat v USA počátkem 20. století. Jsou nástrojem, který umožní vzdálený přístup ke klientovu účtu. Dříve měl každý obchodník mnoho platebních karet, ale od roku 1950 se to změnilo díky založení Diners Club Universal, u které mohl mít každý zákazník pouze jednu platební kartu.

Členění karet podle využití:

- lokální - již se nevyužívají
- vnitrostátní - mohou byt využity pouze v zemi vystavení
- mezinárodní - nejvíce používané, karta platí v zahraničí stejně jako v tuzemsku

(Polouček, 2013)

Podle způsobu zúčtování transakcí:

- debetní - tato karta je vystavena k běžnému účtu
- kreditní – klient s ní může platit zboží či čerpat spotřebitelský úvěr

- charge karta – obdobné jako kreditní, ale banka vyúčtuje měsíčně provedené transakce, které je nutné jednorázově splatit. Není účtován žádný úrok.

Karty můžeme dále členit na:

- elektronické – nejčastějším typem, karty VISA a MasterCard, výhodou je jejich nízká cena a nízké poplatky. Nevýhodou je snížená použitelnost, tyto karty nepřijímají všechny organizace v ČR i v zahraničí,

- embosované – všechny údaje na kartě jsou plasticky vyraženy. Lze s nimi platit i bez elektronického terminálu, používá se tzv. žehlička. Klient vloží do zařízení kartu, kde se otisknou veškeré údaje. Dají se použít na více místech, než karty elektronické, ale jejich cena je vyšší. (Máče, 2006)

3. Metodika

Cílem této práce bylo získat přehled o nabídce na trhu, aby klienti měli představu o výhodnosti využívaných produktů u bank. Banky byly zvoleny podle odpovědí respondentů z **dotazníkového šetření**, dále byla provedena analýza a vyhodnocení jejich odpovědí. Následně bylo zvoleno 8 bank, u nichž mělo účet nejvíce respondentů a jejichž produkty byly nejčastěji využívány, aby bylo možné určit výhodné, průměrné a absolutně nevýhodné produkty pro bankovní klienty. Také bylo analyzováno, zda KB patří stále mezi atraktivní a konkurenceschopné banky na trhu.

Teoretická část si zakládá na studiu odborné literatury a zákonů. Informace jsou doplněny z webových stránek jednotlivých sledovaných bank. Praktická část se zaměřuje na srovnání produktů vybraných bank s KB. V této části byly využity vědecké metody zkoumání.

Analyticko-syntetické poznávací metody velmi pomohly k sestavení praktické části, jelikož analýza produktů ve formě dotazníku byla klíčovým zdrojem dat. Analýza je proces myšlenkového rozložení daných jevů na jednotlivé složky. Jedná se o rozbor vztahů, vlastností postupující od celku k částem. Cílem analýzy je vysvětlit určitou problematiku detailním prozkoumáním. **Dotazník** byl sestaven s pomocí internetové stránky Survio, byla provedena jeho pilotáž, poté byl převeden do programu Microsoft Office Word. Dotazník obsahuje 15 otázek, jsou zde použity zavřené a polouzavřené otázky. Dotazníky byly rozeslány pomocí e-mailu, facebooku, také část dotazovaných vyplnilo formulář na pobočkách bank či přímo na osobní požádání.

Dedukce se využívá v praktické části, z obecných pojmů byla vyvozena jednotlivá fakta, která byla následně dále zpracovávána. Díky uplatnění metody **indukce** mohou být zjištěná data zpracována do obecného závěru. Z práce může vyplynout, zda produkty KB jsou konkurenceschopné a obstojí na trhu mezi ostatními produkty jiných bank. Poslední využitou metodou byla **komparace**, při srovnávání zmíněných produktů mezi bankami. Tato metoda umožňuje stanovení shod a rozdílů u zkoumaných objektů. Ke komparaci výsledků získaných provedením analýzy shromážděných dat je využit program Microsoft Office Excel, kde jsou zpracována veškerá data do grafů a tabulek. Následně jsou přeneseny do programu Microsoft Office Word. Mnoho údajů pro zpracování této práce bylo získáno z webových stránek bank, zejména z jejich sazebníků. Nutno také podotknout, že mnoho podstatných informací poskytli zaměstnanci bank.

4. Analýza vybraných produktů Komerční banky a.s. ve srovnání s nabídkou trhu

4.1 Představení vybraných bank

Banky byly vybrány podle průzkumu, zvoleny byly ty, které využívá nejvíce klientů a také ty, jejichž produkty jsou nejvýhodnější. K analýze sloužily dotazníky, které vyplnilo 125 občanů různého věku, žijících v Kraji Vysočina a v Jihočeském kraji. Z tohoto průzkumu vyplynulo, že mezi nejvíce využívané banky mezi dotazovanými patří Komerční banka a.s., Česká spořitelna a.s., a Československá banka a.s., jsou to totiž banky s nejdelší tradicí na trhu. Mezi další porovnávané banky patří, Raiffeisenbank a.s., Waldviertler Sparkasse Bank AG, Sberbank CZ a.s., Unicredit bank Czech Republic, a.s. a AIR bank a.s., které u klientů také dobře obstály, a proto jsou porovnávány mezi sebou.

4.1.1 Komerční banka, a. s.

Vznikla v roce 1990 vyčleněním obchodní sekce z bývalé Státní banky československé. Od roku 1992 se stala akciovou společností. Roku 2001 byla zaznamenána významná událost v podobně odkupu 60 % státního podílu KB. Banka se tedy stala součástí mezinárodní retailové bankovní skupiny Société Générale. Je univerzální bankou s rozsáhlou nabídkou produktů v oblasti retailového, podnikového a investičního bankovnictví. KB je mateřskou společností Skupiny KB. (KB, 2017)

Tabulka 1: Základní údaje KB pro rok 2016

Aktiva celkem	922,7 mld.
Počet klientů	1,65 mil
Počet poboček	391
Počet zaměstnanců	8 458
Počet bankomatů	768

Zdroj: Vlastní zpracování podle kb.cz, 2016

4.1.2 Česká spořitelna, a. s.

ČS je banka s nejdelší tradicí na českém trhu. Již 192 let poskytuje svoje služby klientům na našem území. Od roku 2000 patří do silné středoevropské finanční skupiny Erste Bank. ČS je považována za banku orientovanou na drobnou klientelu, malé firmy obce a města. V soutěži pořádanou organizací Fincentrum, a.s., získala tato banka již po dvanácté ocenění Nejdůvěryhodnější banka roku a v roce 2015 byla zvolena Bankou

roku. K dlouholeté tradici také nepochybně patří fakt, že banka má největší počet klientů na trhu a tudíž je i největší bankou v ČR. (ČS, 2017)

Tabulka 2: Základní údaje ČS pro rok 2016

Aktiva celkem	1085,8 mld. Kč
Počet klientů	4,71 mil
Počet poboček	601
Průměrný počet zaměstnanců	10 295
Počet bankomatů	1 598

Zdroj: Vlastní zpracování podle csas.cz, 2016

4.1.3 Československá obchodní banka, a. s.

Československá obchodní banka, a.s. působí od roku 1964 jako univerzální banka v České republice. V červnu 1999 byla společnost privatizována, jediným vlastníkem se stala belgická KBC Bank. V roce 2000 se ČSOB ujala Investiční a poštovní banky (IPB). V retailovém bankovnictví se tato banka vyskytuje pod obchodními značkami ČSOB (pobočky), Era (finanční centra) a Poštovní spořitelna (obchodní místa České pošty). (ČSOB, 2017)

Tabulka 3: Základní údaje ČSOB pro rok 2016

Aktiva celkem	1 085, 5 mld.
Počet klientů	2,81 mil
počet poboček	238
počet zaměstnanců	8 232
počet bankomatů	1 066

Zdroj: Vlastní zpracování podle csob.cz, 2016

4.1.4 Raiffeisenbank, a. s.

Působí na českém trhu od roku 1993, majoritním akcionářem je rakouská finanční instituce Raiffeisen Bank International AG. Banka se zaměřuje na náročnější klientelu, která má zájem o vyšší kvalitu služeb. Proto také získala již mnoho ocenění, v roce 2015 se stala Klientsky nejpříznivější bankou roku a obsadila třetí místo soutěže Nejlepší banka. V roce tuto soutěž znovu potvrdila, tentokrát již zlatou první příčkou.

(Raiffeisenbank, a. s., 2017)

Tabulka 4: Základní údaje Raiffeisenbank, a. s. pro rok 2016

Aktiva celkem	246,3 mld.
Počet klientů	500 000
Počet poboček	135
Počet zaměstnanců	3085
Počet bankomatů	145

Zdroj: Vlastní zpracování podle rb.cz, 2016

4.1.5 WSPK

Waldviertler Sparkasse Bank AG je tradiční rakouská banka s více než 170 letou historií. Patří do silné skupiny spořitelen Sparkassengruppe. V České republice působí od roku 1994. Nabízí osobní přístup a podporu místního dění, zakládá si na rozvoji jednotlivých regionů. Řídí se již od roku 1842 krédem: „ *Každému má být nabídnuta příležitost bezpečně a efektivně uložit své úspory*“. Založeno 7 poboček v ČR. (WSPK, 2017)

Tabulka 5: Základní údaje WSPK pro rok 2016

Aktiva celkem	11,8 mld
Počet klientů	25 000
počet poboček	7
počet zaměstnanců	150
počet bankomatů	6

Zdroj: Vlastní zpracování podle wspk.cz, 2016

4.1.6 Sberbank CZ, a. s.

Jméno Sberbank se na českém trhu objevilo v počátkem roku 2013, mateřskou společnost lze najít v Rusku. Banka je však řízena z Rakouska dceřinou společností Sberbank Europe AG. Historie této banky sahá až do roku 1993, kdy se ale nazývala Volksbank a až 4 roky poté získala licenci od ČNB. Poskytuje své produkty ve 21 zemích více než 140 milionům klientům. Nachází se na českém trhu krátce, i přesto získala řadu ocenění, kterých si nesmírně váží. Zlatá medaile z roku 2016 v kategorii Spořicí účty s produktem Fér spoření Plus, další první místo v kategorii Půjčka roku 2015 s produktem Fér půjčka. Rok po svém vzniku v roce 2013 se stala Klientsky nejpříznivější bankou.

(Sberbank CZ, a. s., 2017)

Tabulka 6: Základní údaje Sberbank CZ, a. s. pro rok 2016

Aktiva celkem	22,3 mld.
Počet klientů	109 487
počet poboček	29
počet zaměstnanců	846
počet bankomatů	29

Zdroj: Vlastní zpracování podle sberbankcz.cz, 2016

4.1.7 AIR bank, a. s.

Vznikla roku 2011 jako netradiční, revoluční, přátelská, srozumitelná a přehledná banka 21. století. Zakladatelé chtějí bankovnictví posunout vpřed a k zákazníkům se chovat otevřeně a sdělovat jim pravdivé údaje. Air bank je člen skupiny PPF a také mezinárodní skupiny Home Credit Group. Mezi benefity, které poskytuje klientům, patří úročení vkladu na běžném účtu (do 100 000 Kč) stejnou sazbou jako na spořicím účtu.

(AIR bank a. s., 2017)

Tabulka 7: Základní údaje AIR bank, a. s. pro rok 2016

Aktiva celkem	77,3 mld.
Počet klientů	500 000
Počet poboček	34
Průměrný počet zaměstnanců	709
Počet bankomatů	160

Zdroj: Vlastní zpracování podle airbank.cz, 2016

4.1.8 Unicredit Bank Czech Republic, a. s.

Tato banka vznikla v listopadu roku 2007 spojením HVB a Živnostenské banky. Patří do žebříčku předních finančních institucí jak v České republice, tak na Slovensku. Působí v 17 zemích Evropy a svou kvalitou aktiv patří mezi nejodolnější banky na trhu. Poskytuje rozsáhlou škálu kvalitní produktů. Její silnou stránkou je oblast financování komerčních nemovitostí a také projektové a strukturované financování. Byla oceněna za nejlepší účet roku 2016. Díky tomu, že umožňuje výběry ze všech bankomatů zdarma, sjednané podmínky garantuje po dobu 10 let. Mezi příjemné benefity také patří možnost získání chytrého telefonu Huawei P9 za pouhých 500 Kč, při aktivním využíváním účtu.

(Unicredit Bank Czech Republic, a. s., 2017)

Tabulka 8: Základní údaje Unicredit bank Czech Republic, a. s. pro rok 2016

Aktiva celkem	632,8 mld.
Počet klientů	315 000
počet poboček	99
počet zaměstnanců	2988
počet bankomatů	269

Zdroj: Vlastní zpracování podle unicreditbank.cz, 2016

4. 2 Vlastní analýza

4.2.1 Porovnání analyzovaných bank ve vybraných kritériích

Výše zmíněné banky patří mezi velké, střední i malé banky na českém trhu. Není však pravdou, že největší banka má nejvyšší objem aktiv, klientů i poboček. Níže jsou rozebrány jednotlivé faktory, v kterých jednotlivé banky vynikají.

Graf 1: Výše aktiv k roku 2016 u osmi analyzovaných bank

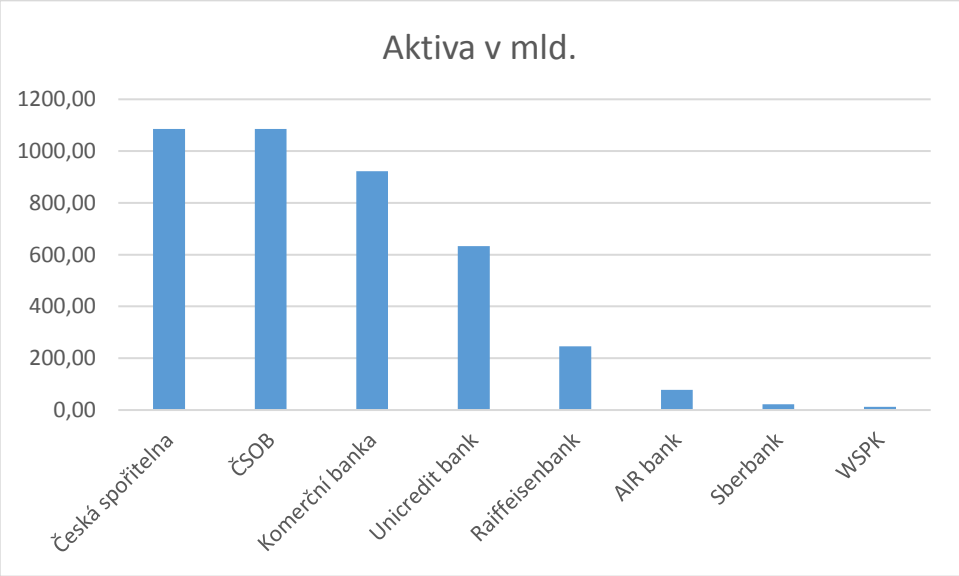

Zdroj: Vlastní zpracování podle justice.cz, 2016

V grafu 1 jsou znázorněny všechny analyzované banky sestupně podle jejich výše aktiv v roce 2016. Z grafu je patrné, že ČS má největší objem aktiv, nicméně ČSOB je hned další v pořadí. Ještě v roce 2015 to byla právě tato banka, která se řadila na první místo s největším objemem aktiv. Do skupiny třech největších bank patří i KB, která má třetí nejvyšší sumu aktiv na českém trhu. Mezi středně velké banky patří Unicredit bank a Raiffeisenbank. Tři zbývající banky s nejnižší výší aktiv se řadí mezi menší banky na trhu.

Graf 2: Průměrný počet zaměstnanců k roku 2016 všech analyzovaných bank

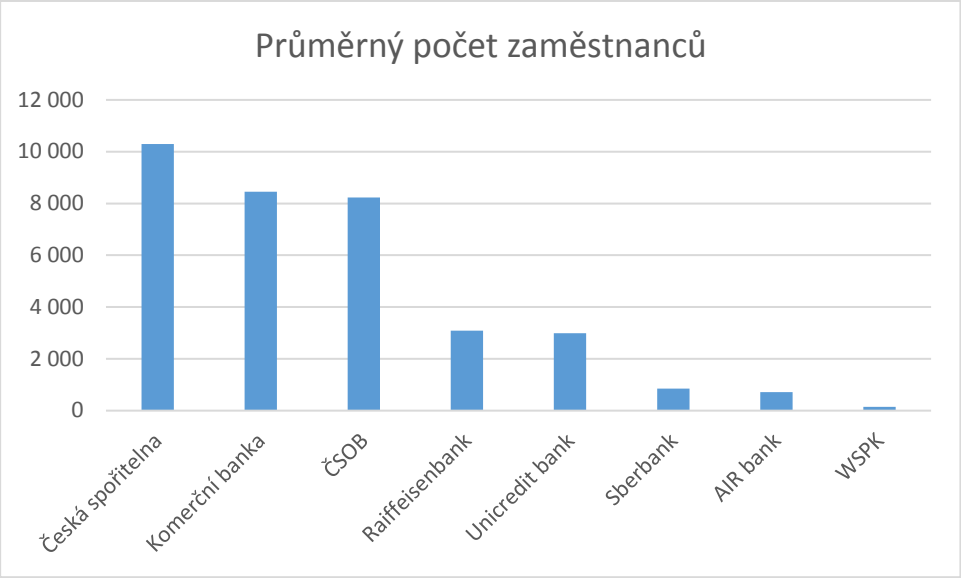

Zdroj: Vlastní zpracování podle justice.cz, 2016

Druhý graf znázorňuje průměrný počet zaměstnanců jednotlivých bank, je zde patrné, že v popředí jsou opět stejné banky velké trojky, ovšem v rozdílném pořadí. ČS má nejvyšší počet zaměstnanců a také největší množství klientů, kteří jsou znázorněni v následujícím grafu.

Graf 3: Počet klientů v milionech k roku 2016 všech analyzovaných bank

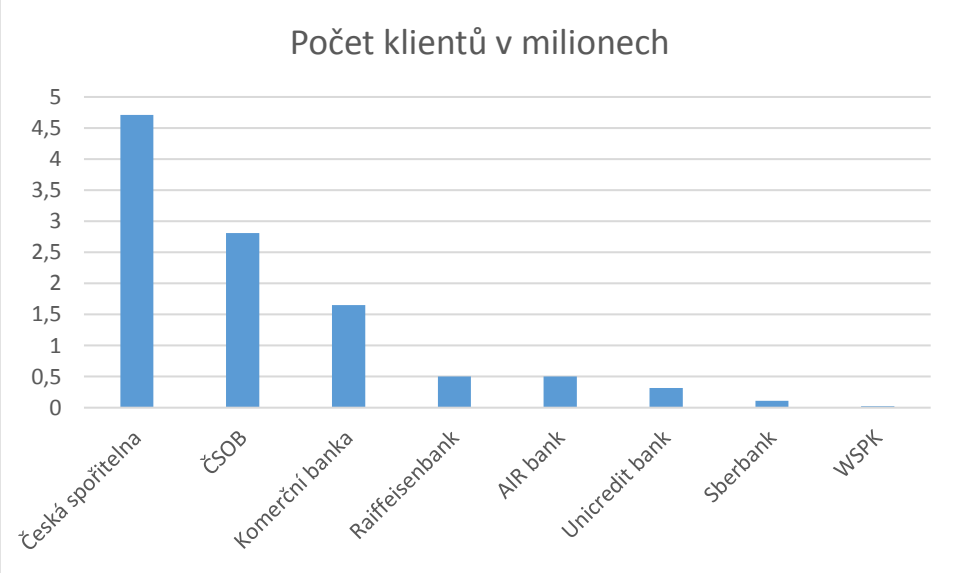

Zdroj: Vlastní zpracování podle justice.cz, 2016

V grafu 3 jsou analyzované banky uvedeny sestupně podle počtu klientů, kteří využívají jejich služby. Největší bankou na trhu, a také nejvíce využívanou bankou, je ČS. Dále pak ČSOB a KB, zde je patrný nepoměr mezi počtem klientů a zaměstnanců.

KB má podobný počet zaměstnanců jako ČSOB, avšak na tento počet zaměstnanců má o 1,2 milionů klientů méně. Tento jev způsobuje zvýšené provozní náklady a snižuje efektivitu provozu. Velmi zajímavé hodnoty je možné vidět u AIR bank, tato banka je velmi pokroková, proto také rapidně roste její počet klientů. Preferuje nižší stav svých zaměstnanců na pobočkách, to způsobuje daleko větší vytížení zaměstnanců, ale také zvýšení efektivity práce, snížení provozních nákladů na zaměstnance. V grafu níže jsou zpracovány průměrné počty klientů připadajících na jednoho zaměstnance banky.

Graf 4: Počet klientů připadajících na jednoho zaměstnance k roku 2016

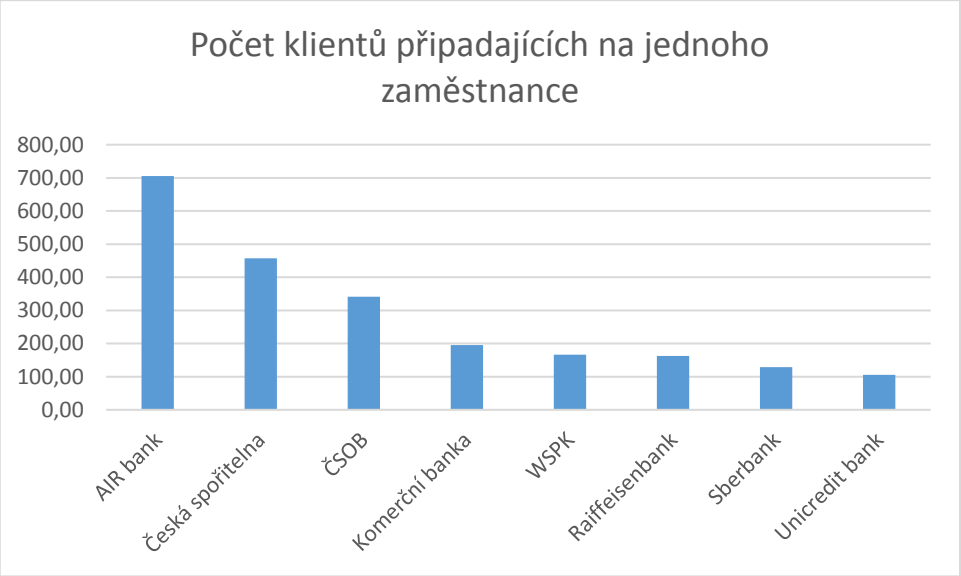

Zdroj: Vlastní zpracování podle justice.cz, 2016

Výše uvedený graf znázorňuje, o kolik klientů se průměrně musí starat jeden zaměstnanec pobočky. V dnešní moderní a technicky pokrokové době mnoho klientů banky nenavštěvuje anebo tak činí velmi zřídka. Postačí jim bankomaty, služby internetbankingu, v případě nutnosti telefon a oficiální informace se klient může dozvědět z dopisu zaslaného poštou. Tento fakt umožňuje snižovat počty zaměstnanců na pobočkách, mezi představitele tohoto systému patří hlavně AIR bank, u které jeden zaměstnanec má na starosti asi 705 klientů. ČS obstála jako druhá v této analýze, tady připadá na jednoho zaměstnance 457 klientů, což je o dost méně než u předchozí banky. I tak je ČS na tom nejlépe s ohledem na banky s dlouholetou tradicí. Další v pořadí je ČSOB s 341 klienty na jednoho zaměstnance. KB je zbytečně přesycena zaměstnanci, každý z nich se stará asi o 195 klientů. Zajímavým faktem je též, to že WSPK má 167 klientů na zaměstnance. Tato banka je úplně nejmenší popisovanou bankou, avšak v tomto kritériu dosáhla lepších hodnot než střední banky, které jsou na trhu daleko více frekventované. Dalším prověřovaným kritériem je počet poboček a bankomatů patřícím jednotlivým bankám.

Graf 5: Počet poboček na trhu k roku 2017

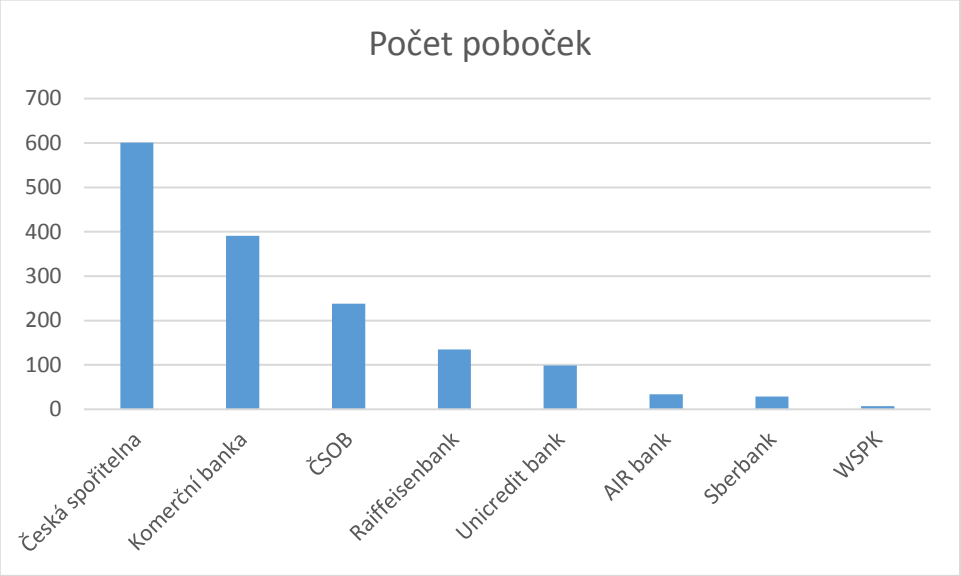

Zdroj: Vlastní zpracování podle webových stránek bank, 2017

V grafu 5 lze možné vidět analýzu počtu bank na trhu. Opět je v žebříčku na prvním místě ČS s nejvyšším počtem 601 poboček. Další je KB s počtem 391 poboček na českém trhu. Nejnižší počet poboček patří bance WSPK, která má na území ČR pouze 7 poboček.

Graf 6: Počet bankomatů v ČR k roku 2017

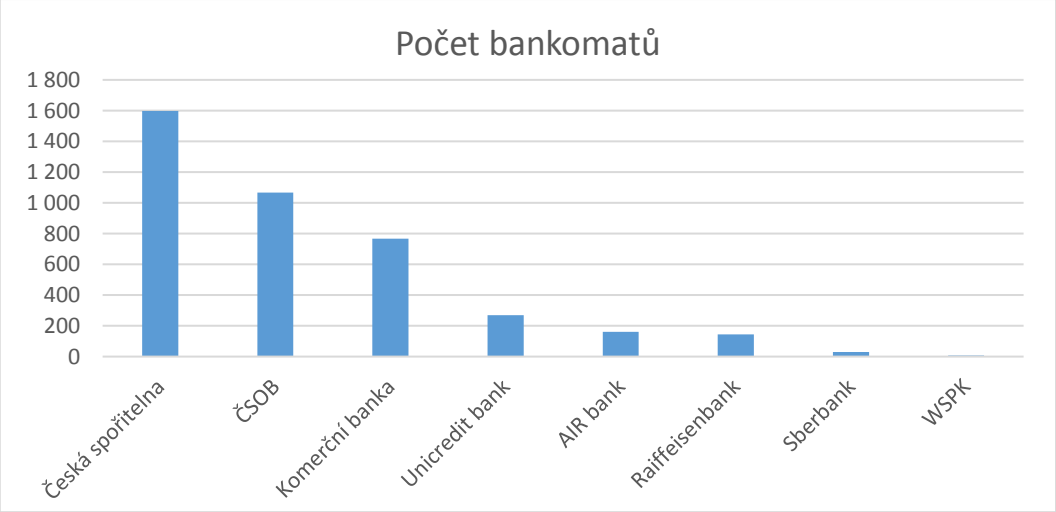

Zdroj: Vlastní zpracování podle webových stránek bank, 2017

Z grafu 6 lze vyčíst celkový počet bankomatů jednotlivých analyzovaných bank. První v pořadí je opět ČS s počtem 1598 bankomatů na českém území. ČSOB jich má 1066, zároveň využívaných klienty Era bank a také WSPK, protože tyto banky patří do skupiny ČSOB a jejich vlastní počet bankomatů je nedostačující.

4.2.2 Srovnání hypotečních úvěrů mezi vybranými bankami na trhu

Hypotéky jsou v této době velmi častým produktem, díky nim mnoho lidí získalo své vysněné bydlení. Otázkou tedy je, co všechno musí klient splnit, aby hypoteční úvěr dostal, na kolik let je vhodné si hypotéku vzít, či kterou banku zvolit a kolik u každé z nich přeplatí, jaký je vlastně rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a která má větší vypovídající hodnotu.?

MODELOVÝ PŘÍKLAD:

Předpokládáme, že si klient pořídí nemovitost, která má hodnotu 1 500 000. Má našetřeno 300 000 ze stavebního spoření. Z čehož vyplývá, že výše úvěru je 1 200 000, což je 80% LTV (Loan to value). Fixace úrokové sazby na 5 let. U každé z bank je znázorněna úroková sazba a RPSN na dobu délky úvěru 20, 25 a 30 let.

Každý klient si podle úrokové sazby dokáže spočítat výši měsíční splátky úvěru podle následujícího vzorce:

Výše měsíční anuitní splátky úvěru:

$$\frac{HU * i_{p.m.}\left(1 + i_{p.m.}\right)^{12n}}{\left(1 + i_{p.m.}\right)^{12n} - 1} |$$

HU = výše hypotečního úvěru
n = doba splatnosti úvěru v letech
$i_{p.m.}$ = měsíční úroková sazba, ($i_{p.a}$ / 12)
$i_{p.a}$ = roční úroková sazba

(Finance.idnes.cz, 2006)

Do vzorečku stačí dosadit výši hypotečního úvěru, kterou zná každý z klientů, protože ví, kolik bude plánovaná nemovitost stát a také má představu o svých naspořených prostředcích. Údaj, který si musí zjistit na internetu či pobočce banky, je roční úroková sazba, kterou vydělí dvanácti a dosadí za $i_{p.m.}$

Tabulka 9: Analyzované banky a jejich aktuální úroková sazba a RPSN k únoru 2017

Název banky	Úroková sazba	RPSN
Unicredit bank	1,69%	2,01%
WSPK	1,75%	2,41%
Sberbank	1,99%	2,36%
AIR bank	2,09%	2,13%
ČSOB	2,09%	2,38%
Česká spořitelna	2,19%	2,48%
Raiffeisenbank	2,19%	2,70%
Komerční banka	2,29%	2,89%

Zdroj: Vlastní zpracování podle sazebníků všech uvedených bank, 2017

V tabulce 9 jsou uvedeny úrokové sazby a sazba RPSN u všech osmi analyzovaných bank. Sazby byly zjištěny na portálech jednotlivých bank či z komunikace se zaměstnanci poboček. Je patrné, že nejvýhodnější úvěry poskytuje Unicredit bank. Nejméně výhodnou bankou, která poskytuje nejdražší úvěry a tím pádem zákazník přeplatí největší sumu peněz, je Raiffeisenbank a také ČS. Zmíněné hodnoty jsou pro větší přehlednost zakresleny v následujícím grafu.

Graf 7: Srovnání úrokových sazeb a RPSN aktuálních k únoru 2017

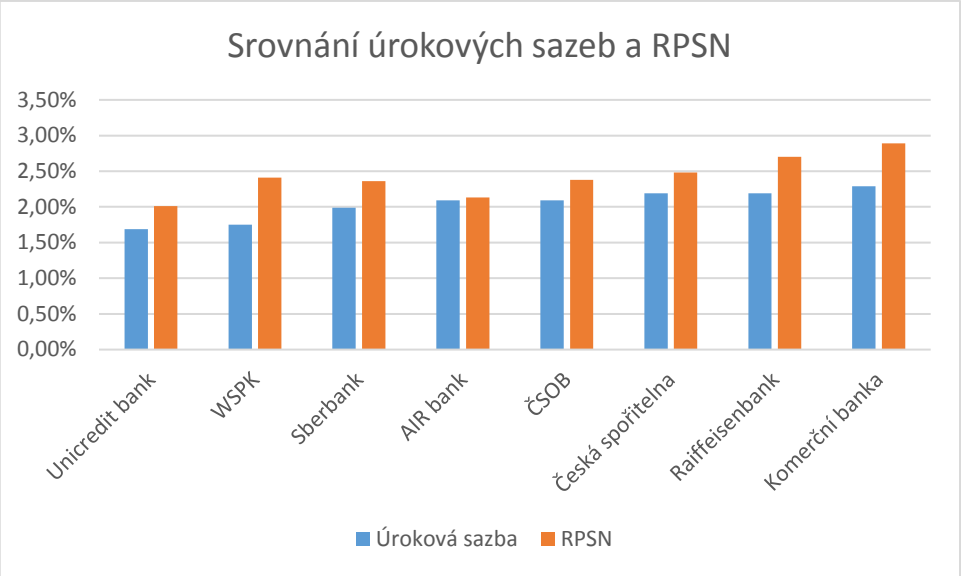

Zdroj: Vlastní zpracování podle sazebníků všech uvedených bank, 2017

Důležitá otázka zní, která z uvedených sazeb pro klienta je zásadní k tomu, aby si mohl vybrat nejvýhodnější úvěr. Úroková sazba znamená procentní vyjádření sumy, kterou zaplatí dlužník navíc finanční instituci.

Roční procentní sazba nákladů (RPSN) je číslo, které dává spotřebiteli přehlednější informace o tom, jaké jsou jeho kompletní náklady na jeho úvěr za jeden rok. Tento procentuální podíl zahrnuje splátky úvěru, akontaci, poplatky za uzavření smlouvy, správu úvěru, zápisu a výmazu v katastru nemovitostí, životní pojištění, pojištění schopnosti splácet a další. Ze zákona je povinnost od 1. ledna 2002 tuto sazbu uvádět u nabídek bank, ale tato sazba může být individuální podle potřeb každého klienta. Záleží, zda již má své životní pojištění, pokud ano a banka mu ho uzná jako dostačující, sazba RPSN se zmenšuje. Každý z klientů by měl počítat spíše se sazbou RPSN než s úrokovou sazbou. Nejvíce vypovídající hodnotou, a pro každého laika nejjednodušší způsob, je získat kalkulace přeplacených hodnot u jednotlivých bank.

Graf 8: Kolik zákazník přeplatí za 20, 25 a 30 let, počítáno s úrokovou sazbou

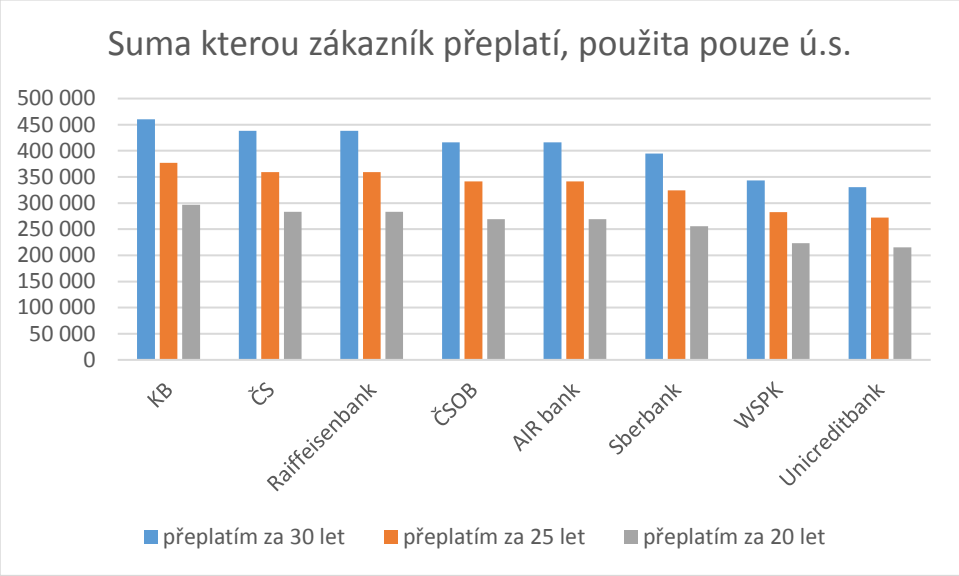

Zdroj: Vlastní zpracování podle sazebníků všech uvedených bank, 2017

Ve výše uvedeném grafu je uvedeno osm bank vyskytujících se na českém trhu, a jejich aktuální úroková sazba v únoru 2017. Podle vzorce uvedeného výše byla spočítána měsíční splátka, která byla vynásobena dvanácti (počet měsíců v roce) a dále počtem let (20,25,30). Tím byla zjištěna hodnota, kterou klient zaplatí za celkovou smluvenou dobu. Za předpokladu, že nesplatí úvěr předčasně. Hodnota, kterou klient zaplatí, se odečte od celkové hodnoty úvěry, kterou klient obdržel od banky. Výsledné číslo znázorňuje hodnotu, kterou klient přeplatí. Graf zobrazuje výhodnost jednotlivých bank. Nejvíce klienti přeplatí u KB, která má momentálně nejvyšší úrokovou sazbu 2,29% ze všech srovnávaných bank. Menší a středně velké banky nemají dlouhodobou tradici na trhu, a proto všeobecně využívají nižší úrokové sazby. Chtějí přilákat novou klientelu od dlouholetých bank na českém trhu, které nenabízejí zdaleka tak výhodné podmínky.

Z grafu 9 lze vyčíst, jakou sumu klient přeplatí u srovnávaných bank. Tentokrát k analýze byla použita sazba RPSN, která je ovšem pouze orientační a je vhodné ji spočítat na každého zákazníka individuálně. Ovšem podle obou grafů je evidentní, u kterých bank jsou úvěry výhodné, a to je Unicredit bank, AIR bank, dále pak je vhodné zvolit Sberbank WSPK či ČSOB. V žádném případě není vhodné zvolit KB, ČS či Raiffeisebank. Tyto banky mají největší úrokovou sazbu na českém trhu.

Graf 9: Kolik zákazník přeplatí za 20, 25 a 30 let, počítáno s RPSN

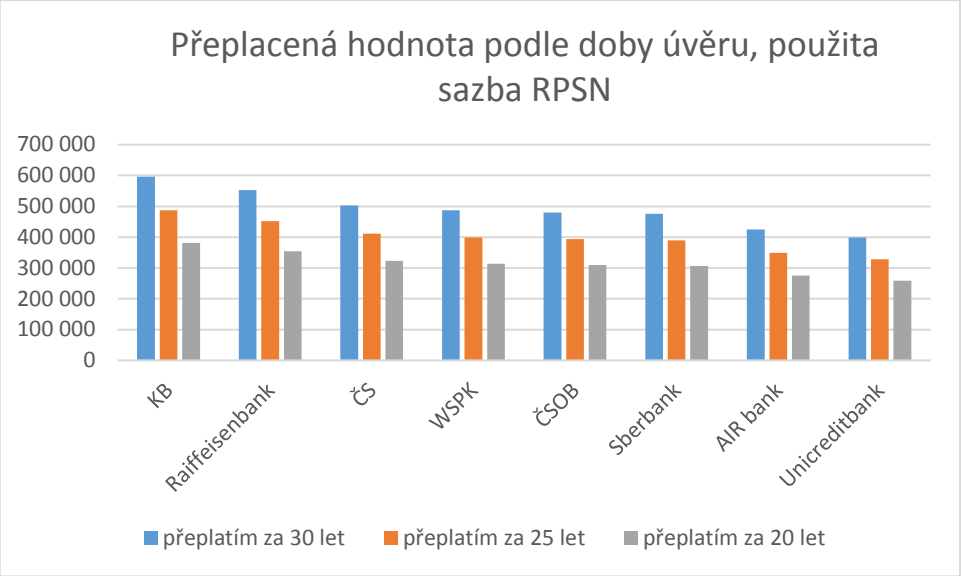

Zdroj: Vlastní zpracování podle sazebníků všech uvedených bank, 2017

4.2.3 Srovnání spořicích účtů mezi vybranými bankami na trhu

Každá z výše uvedených bank nabízí spořicí účty. Jedná se o bankovní účet, jehož hlavním cílem je shromažďování finančních prostředků. Klient má omezenou možnost s disponováním vložených prostředků a za to mu banka poskytuje vyšší úrokovou sazbu, než na klasickém běžném účtu. Spořicí účet je vhodný pro všechny, kteří chtějí zhodnotit své prostředky bez rizika. Klient by se měl informovat, v jaké částce je požadován minimální vklad.

V následující tabulce jsou srovnány vybrané banky a jejich aktuální úrokové sazby na spořicích účtech. Každá z bank má minimálně dvě úrokové sazby, které rozlišuje podle vloženého vkladu. Tato částka se nazývá limit, je uveden ve třetím sloupci tabulky číslo 10. Novější a menší banky na trhu zpravidla poskytují vyšší úrokovou sazbu, z důvodu zvýšení počtu klientů. Banky s dlouholetou tradicí poskytují minimální procento úrokové sazby na spořicích účtech. V popředí tabulky lze spatřit AIR bank s 1% úrokovou sazbu, která je jednou z nejvyšších na trhu. Další velmi výhodné úrokové sazby nabízí Sberbank a Raiffeisenbank.

Tabulka 10: Úrokové sazby spořicích účtů analyzovaných bank k únoru 2017

Název banky	Úrok.sazba	Limit	Úrok. sazba pod limitem
AIR bank	1,00%	250 000	0,20%
Sberbank	0,83%	300 000	0,23%
Raiffeisenbank	0,75%	150 000	0,05%
WSPK	0,50%	130 000	0,10%
ČSOB	0,20%	250 000	0,01%
Česká spořitelna	0,20%	200 000	0,01%
Komerční banka	0,06%	30 000 000	0,03%
Unicredit bank	0,05%	500 000	0,01%

Zdroj: Vlastní zpracování podle sazebníků všech uvedených bank, 2017

MODELOVÝ PŘÍKLAD:

Petra plánuje nastřádat peníze na klidný důchod. Bude vkládat pravidelně na svůj spořicí účet 1000 Kč. Vklad se zhodnotí úrokovou sazbou podle sazebníku jednotlivých bank uvedených v tabulce výše. Úrok je zdaněn 15% daní. Kolik peněz si Petra po 20 letech může vybrat u každé z bank?

Pro vypočet úrokové sazby u spořicího účtu je použit následující vzorec:

$$FV = \mathrm{K} * \frac{(1+i)^n - 1}{\mathrm{i}}$$

(Růčková & Roubíčková, 2012)

1. ***AIR BANK***

- ***Nejvyšší úroková sazba 1% z uvedených bank***
- ***Stejné % také na běžné účtu, s podmínkou 5krát zaplacení platební kartou***

Klientka vložila za dobu střádání 240 000 Kč

Výpočet: 1000 * 12 * 20 = 240 000,-

$FV = 1000 * \frac{(1+\frac{0,01}{12})^{20*12}-1}{\frac{0,01}{12}}$ = **265 561Kč** hodnota po 20 letech s úroky

Na úrocích klient obdrží 25 561, které musí zdanit a odvést 15% z částky státu.

Daň: 25 561 * 0,15 = 3834. Zhodnocená částka z vkladů úročených po dobu 20 let je 21 727 Kč.

2. ***SBERBANK***

- ***Druhá nejvyšší sazba z uvedených bank, do částky 300 000 Kč úročeno 0,83 % pokud zároveň klient používá běžné konto. V případě, že není klientem, sazba se snižuje na 0,53%***
- ***Úroková sazba se používá 0,23% u částky nad 300 000 Kč u klienta i „neklienta¨***
- ***Jako jedna z mála bank má nastavenou další limitní hranici, po přesažení jednoho milionu korun, úročí se 0,01% stejně u obou případů.***

Klientka vložila 240 000 Kč

$FV = 1000 * \frac{(1+\frac{0,0083}{12})^{20*12}-1}{\frac{0,0083}{12}}$= **260 972 Kč** hodnota po 20 letech s úroky

Na úrocích klienta obdrží 20 972, které se zdaní, 15% což je spočteno na 3146 Kč.

Klientovi tedy bude vyplaceno na úrocích po 20 letech 17 826 Kč.

3. RAIFFEISENBANK

- ***Třetí nejvyšší úroková sazba z analyzovaných bank a zároveň využívá u úrokové sazby druhý nejnižší limit a to je 150 000 Kč***
- ***U tohoto typu příkladu jsou tedy využity obě sazby jak vyšší 0,75% tak nižší 0,05%***
- ***První sazba je použita u prvních 143 měsíců a u dalších 97 měsíců je počítáno s nižší sazbou.***

$FV = 1000 * \frac{(1+\frac{0,0075}{12})^{143}-1}{\frac{0,0075}{12}}$ = 149 536 Kč z toho úrok (6 536 Kč)

$FV = 149\,536 * (1 + 0,0005)^{8,0833}$ = 150 141 Kč, úroky za dalších 97 měsíců 605 Kč

$FV = 1000 * \frac{(1+\frac{0,0005}{12})^{97}-1}{\frac{0,0005}{12}}$ = 97 194 Kč, z toho úrok 194 Kč

Celková naspořená suma je 247 335 Kč, zúročená částka představuje 7 335 Kč. Úrok klient musí zdanit, získá tedy 6 235 Kč.

4. ***KOMERČNÍ BANKA***

- ***Svým klientům nabízí téměř nejnižší úrokové sazby, které se na trhu vyskytují***
- ***Nabízí tři spořící konta se základní a fixní bonusovou sazbou***
- ***Nejvyšší limit na trhu = 30 mil Kč***
- ***Konto Bonus Aktiv odměňuje zákazníka za používání platební karty***
- ***Při využívání konta Bonus Invest zákazník získává úroky, pouze pokud investuje***

Tabulka 11: Spořicí účty nabízené Komerční bankou

do 30 mil Kč.	základní sazba	fixní bonusová	Základní + fixní
KB spořicí konto Bonus	0,01	0,02	0,03
Fixní sazba se vyplácí z minimálního zůstatku za ½ roku			
KB spořicí konto Bonus Aktiv	0,01	0,05	0,06
Fixní s. klient získá v případě, když za ½ roku 5krát zaplatí kartou v min. sumě 5000 Kč			
KB spořicí konto Bonus Invest	0,1	0,4	0,5
Fixní sazbu klient obdrží, když investuje do určitých kapitálových fondů v dané částce			

Zdroj: Vlastní zpracování podle sazebníků KB, 2017

Bonus Aktiv za předpokladu využití základní i fixní sazby

$FV = 1000 * \frac{(1+\frac{0,0006}{12})^{240}-1}{\frac{0,0006}{12}}$ = 241 440 Kč, úrok činí 1 440 Kč za 20 let

Spořicí účet u KB v případě, že klient získá pouze základní úrokovou sazbu

$FV = 1000 * \frac{(1+\frac{0,0001}{12})^{240}-1}{\frac{0,0001}{12}}$ = 240 239 Kč, úrok činí pouhých 239 Kč za 20 let!!

Spořicí účty byly prozkoumány pouze u čtyř výše zmíněných bank, protože výpočet je u každé banky totožný. Analýza proběhla u AIR bank, Sberbank, Raiffeisenbank vzhledem k tomu, že se řadí mezi tři nejvýhodnější banky na českém trhu, které poskytují spořicí účty. KB byla vypracována zejména z důvodu porovnání, aby byl naplněn cíl práce, a také protože nabízí svým klientům druhý nejhorší úrok.

4.2.4 Spokojenost a názory klientů jednotlivých bank

Jedná se o spokojenost klientů žijících v Jihočeském kraji a v Kraji Vysočina. První vyplnilo celkem 125 respondentů. 79 žen, což je 63% odpovídajících a zbylou část zastoupili muži v počtu 46. Z průzkumu vyplývá počet klientů u každé z bank a jejich věkové rozmezí, které popisuje následující tabulka.

Tabulka 12: Počty klientů jednotlivých bank, vyplývající z dotazníku

Název banky	15-25 let	26-35 let	36-50 let	51-69 let	suma
Unicredit bank	1	3	4	1	9
WSPK	3	3	4	2	12
Equa bank	1	2	0	1	4
AIR bank	2	4	2	2	10
ČSOB	3	2	5	1	11
Česká spořitelna	4	7	16	13	40
Raiffeisenbank	2	2	1	1	6
Komerční banka	3	3	10	4	20
Creditas	1	2	1	0	4
Moneta Money bank	0	1	2	1	4
M-bank	0	1	3	1	5

Zdroj: Vlastní zpracování podle vyhotovených dotazníku, 2017

V tabulce výše jsou uvedeny počty klientů, kteří využívají běžné účty u těchto bank. Jsou rozděleni do čtyř věkových skupin. ČS a KB mají nejvíce klientů, kteří patří spíše do starších věkových skupin. Mezi zajímavé údaje patří číslo 8, znázorňuje počet osob, které vlastní dva běžné účty, tzn. průměrně pouze 0,08% občanů.

Mezi otázky, které byly položeny občanům, patřila i ta, které kritérium bylo prioritní při výběru jejich banky. Odpovědi klientů ČS a KB jsou znázorněny v následující tabulce. Byly vybrány pouze tyto dvě banky z důvodu největší rozmanitosti důvodu (největší věková rozmanitost klientů).

Tabulka 13: Kritéria výběru banky, která jsou důležitá pro občana ČR

Faktory při vybírání banky	KB	ČS
podle poplatků za vedení	4	3
dostupnost banky	2	9
doporučení	4	6
kvůli zaměstnavateli	4	2
podle možnosti získat úvěr (1cizinec)	2	2
náhodně	0	3
dříve nebylo na výběr	0	4
tradice na trhu	4	11

Zdroj: Vlastní zpracování podle vyhotovených dotazníku, 2017

V tabulce 13 jsou zobrazeny faktory, podle kterých český občan vybírá svoji banku. Tato kritéria jsou zobrazena u KB a ČS z důvodu největší rozmanitosti faktorů. Občané mají v oblibě banky s dlouholetou tradicí převážně díky své stálosti na trhu a jejich důvěryhodnosti. Z odpovědí respondentů v dotazníku vyplývá, že lidé preferují novější banky převážně kvůli poplatkům a úrokovým sazbám, nebo také podle technických

inovací jako jsou například bezkontaktní karty a k nezanedbatelným důvodům náleží i přístup bankovního týmu k občanům.

4.2.5 Internetbanking

Mezi velmi oblíbený moderní nástroj bankovnictví patří internetbanking. Mnoho uživatelů dnešní doby si již neumí život bez této bankovní služby představit. Stále však existuje mnoho klientů, spíše v řadách starší populace, kteří služby internetbankingu nevyužívají. Ať už z důvodu nedůvěry k bezpečnosti či technické nepřizpůsobilosti. V tabulce 14 jsou znázorněny pouze dvě banky, protože u klientů ostatních bank nebylo zjištěno, že by tato služba byla nevyužívaná.

Tabulka 14: Počet klientů, kteří nevyužívají internetbanking

Počet klientů využívajících internetbanking	**KB**	**ČS**
ano	**16**	**33**
ne	**4**	**7**

Zdroj: Vlastní zpracování podle vyhotovených dotazníku, 2017

Důvodem k nepreferování internetbankingu může být mezi klienty KB každoroční administrativní zátěž v podobě ověřování bankovního certifikátu. Tento proces zaručuje větší bezpečnost na úkor časového fondu každého z klientů. V dnešní době klienti preferují banku, která je nezatěžuje nutností navštěvování pobočky, podepisování formulářů a smluv. Banky, které využívají moderní technologie a nabízejí klientům více než jiné, se řadí mezi oblíbené na trhu.

4.2.6 Platební karty

Platební karty využívá denně každý z nás. Mnoho z klientů vlastní více než jednu platební kartu. Existují dva typy nejčastěji využívaných karet:

- Debetní je spojena přímo s bankovním účtem klienta a umožňuje provádět bankovní operace.
- Kreditní karta je spojena s dlužnou částkou, ať už při spotřebních platbách či v podobě úvěrového konta. Nejčastěji se jedná o revolvingový úvěr, kdy klient může průběžně splácet a opakovaně čerpat částku do výše úvěrového rámce.

Naprostá většina klientů využívá kartu debetní, jak vyplynulo z dotazníkového šetření.

Další otázkou ohledně platebních karet je preferovaný typ karty. Mezi nejčastěji využívané patří MasterCard a VISA. V tabulce 15 se nachází srovnání čtyř bank a dvou typů karet, který vyplynul z průzkumu. Klienti KB, ČS a WSPK mohou získat oba typy karet, záleží na jejich preferencích. U ČSOB je patrné, že si banka zakládá na oblíbenosti MasterCard. Tyto čtyři banky byly vybrány kvůli porovnání třech největších bank na trhu proti nejmenší bance v ČR.

Tabulka 15: Druh preferovaných bankovních karet mezi klienty

Druh bankovních karet	**KB**	**ČS**	**ČSOB**	**WSPK**
VISA	7	30	0	5
MASTERCard	7	8	10	7
obě	3	2	0	0

Zdroj: Vlastní zpracování podle vyhotovených dotazníku, 2017

Bezkontaktní platební karta patří v 21. století mezi příjemný a očekávaný standart. Existují však banky, které tuto službu stále nenabízejí, jako např.: banka WSPK. To může být i jeden z důvodů, proč klient změní svoji dosavadní banku. Téměř 80% klientů vlastní bezkontaktní platební kartu. Důvody, proč ostatní občané nepovažují bezkontaktní kartu za prospěšné řešení, jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 16: Důvody klientů nevyužívající bezkontaktní platební kartu

Důvody, proč 20% klientů nevlastní bezkontaktní platební kartu	
zbytečné poplatky	5
nechtějí ji mít	11
není to bezpečné	8

Zdroj: Vlastní zpracování podle vyhotovených dotazníku, 2017

Klienti, kteří se obávají bezpečnosti, mají svým způsobem pravdu. Při krádeži mohou být okradeni o nemalé peníze, dokud si kartu nezablokují. Ovšem v maximální výši 500 Kč, tuto částku zloděj vybere vícekrát. Pokud si každý občan svoji kartu hlídá a zbytečně ji nikde neodkládá, měl by krádež okamžitě zaznamenat a tím pádem kartu ihned zablokovat bez dalších průtahů. Pokud tento proces dodrží, užívání bezkontaktních karet je bezpečné. Mínění pěti občanů z průzkumu je mylné. Myslí si, že za bezkontaktní platební kartu zaplatí zbytečné poplatky, to není pravda. Neplatí se za používání bezkontaktní platební karty, ale za výběry z bankomatů. Poplatky vůbec neovlivní to, jaký má klient druh platební karty.

4.2.7 Dostupnost bankomatů a výše poplatků za výběr

Poplatky znepokojují život mnoho lidem, proto mezi další důležité informace patří, zda klient platí poplatky za výběry z bankomatu. Z tohoto průzkumu vyplývá, že dvě největší banky na trhu požadují poplatky za výběry z bankomatů. Více než 65% klientů u ČS platí nemalé poplatky za výběry. U KB je to asi 18% z dotazovaných klientů.

Graf 10: Počet klientů platících poplatky za výběry z bankomatu

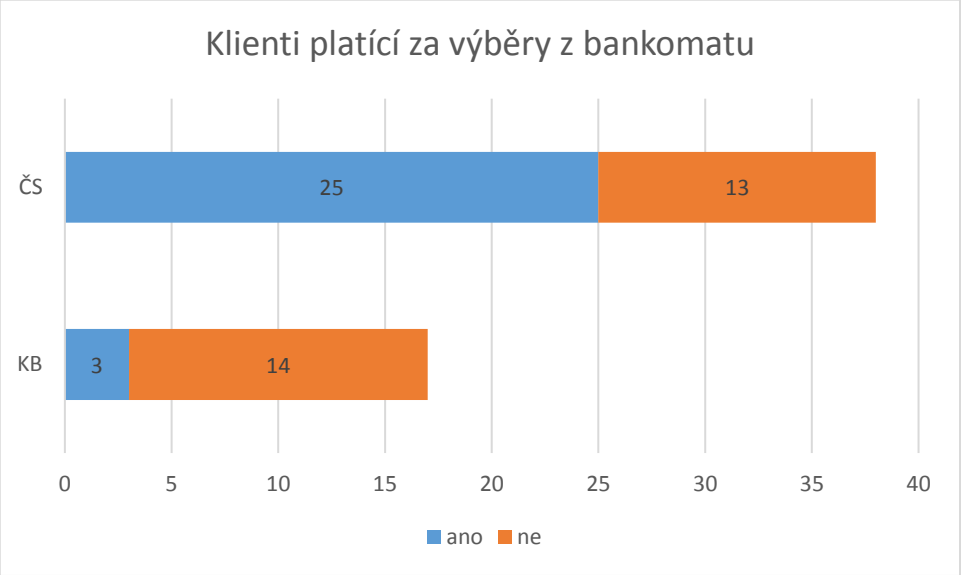

Zdroj: Vlastní zpracování podle vyhotovených dotazníku, 2017

Mezi kritéria rozhodující při výběru banky patří dostupnost pobočky či bankomatu. Necelých 20% občanů není spokojeno s umístěním bankomatů jejich banky. Banky se snaží neustále rozšiřovat jejich bankovní síť, je však pochopitelné, že občané menších měst či vesnic nemají své bankomaty v takovém dosahu, jak by potřebovali. Musí si tudíž dojet do nejbližšího většího města. Banka WSPK převážně využívá bankomaty banky ČSOB, protože patří mezi nejmenší banky na trhu, tudíž nemá tak rozvinutou vlastní bankovní síť. V tabulce 17 jsou uvedeny počty klientů a dostupnost jejich bank.

Tabulka 17: Dostupnost bankomatů pro jejich klienty

Dostupnost bankomatů pro jejich klienty	**KB**	**ČS**	**ČSOB**	**WSPK**
ano	16	35	8	8
ne	4	5	3	4

Zdroj: Vlastní zpracování podle vyhotovených dotazníku, 2017

4.2.8 Obecné mínění obyvatelstva a jejich ekonomická situace

Druhá část analýzy sloužila pro zjištění spokojenosti klientů s jejich bankou, s počtem klientů vlastníci bezkontaktní platební karty, míry využívání ostatních produktů v závislosti na ekonomické situaci obyvatelstva.

Graf 11: Spokojenost klientů s jejich bankou

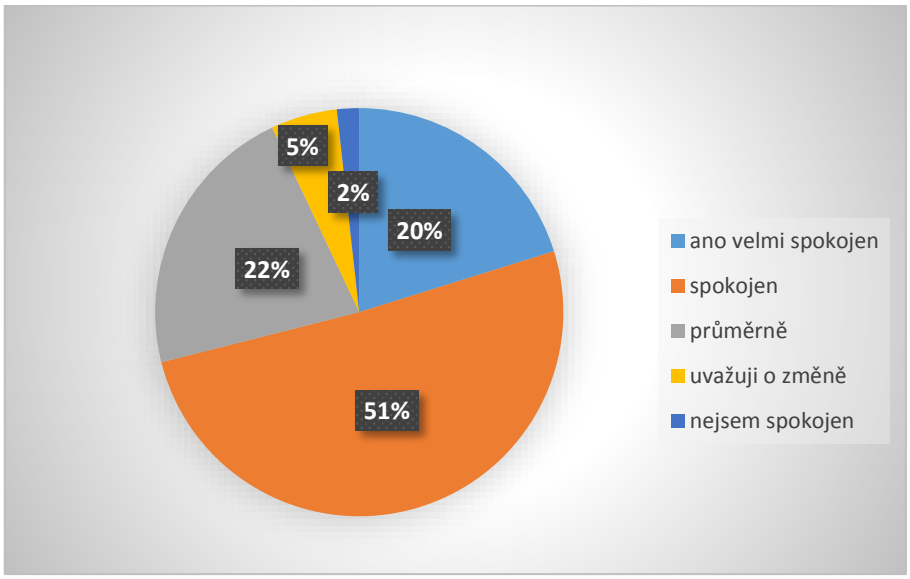

Zdroj: Vlastní zpracování podle vyhotovených dotazníku, 2017

Graf udává hodnoty, z kterých vyplývá, že většina respondentů je spokojena se svojí bankou. Průměrná spokojenost a maximální má podobné procentní hodnoty. Pouze dvě procenta respondentů nejsou spokojeni a pět procent klientů by rádo vyměnilo svoji banku za lepší.

Většina z klientů má u své banky založený hlavně běžný účet, někteří využívají spoření či získali od své banky úvěr nebo kontokorent. Mohou investovat, nebo si zřídit pojištění. V grafu 12 jsou uvedeny procentní hodnoty klientů, kteří využívají jednotlivé služby u bank. Je patrné, že do největší skupiny patří spoření a kategorie ostatní, kam řadíme investice, pojištění atd.

Graf 12: Ostatní produkty, které klienti využívají u svých bank

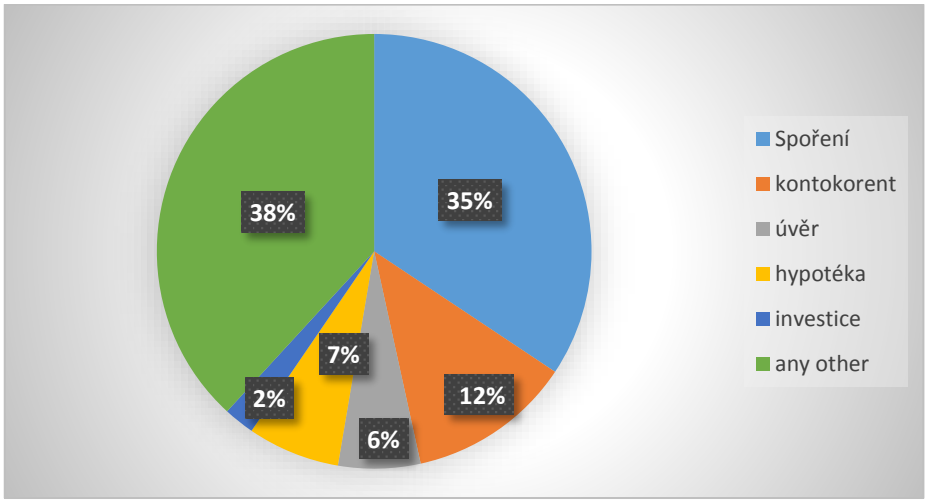

Zdroj: Vlastní zpracování podle vyhotovených dotazníku, 2017

Aby bylo možné určit míru zadlužení českého obyvatelstva, klíčové pro tuto práci byly výsledky z dotazníků, které znázorňuje následující graf 13. Z výsledků vyplynulo, že 55% občanů České republiky vystačí se svým příjmem. 27% z nás je schopno si ze svých příjmů i našetřit do budoucna. Zbývajících 18% občanů nevychází se svými finančními prostředky, 4% z toho využívají pravidelně kontokorenty či jiné krátkodobé půjčky. Ostatních 14% obyvatel svoji finanční tíseň řeší jiným způsobem, např. půjčka od rodiny, známých, nebo vynechání některých nákladů.

Graf 13: Finanční situace obyvatel ČR, je výše jejich příjmu dostačující

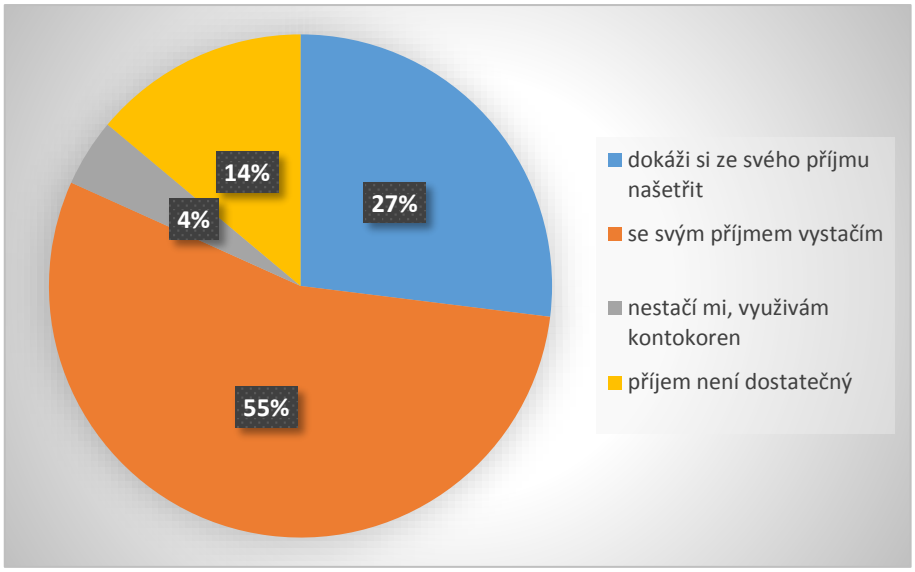

Zdroj: Vlastní zpracování podle vyhotovených dotazníku, 2017

V grafu 13 bylo uvedeno, že téměř 20% občanů potřebuje k řešení své finanční situace cizí zdroje. Řešení a možností v dnešní moderní době je mnoho, existuje nesčetně institucí, které půjčují peněžní prostředky v různých formách. V tabulce níže jsou uvedeny čtyři formy cizích prostředků, které klient může získat při splnění určitých podmínek.

- Kontokorent je využíván v rámci běžného účtu. Je to krátkodobý dlužný stav, může se pravidelně opakovat, je drahý.
- Hypotéka, kdy klient získá na výstavbu, rekonstrukci, modernizaci bytu či domu, je zde nutné zástavní právo, vlastní finanční obnos, úroky jsou nízké.
- Úvěr má vyšší úrokové procento než hypotéka, jedná se o zakoupení spotřebního majetku.
- Leasing je využíván nejčastěji v automobilovém průmyslu, kdy si klient chce pořídit nové vozidlo, ale nemá na něj. Platí poplatky leasingové společnosti, při sepsání smlouvy se předpokládá, že zaplatí akontační částku, což je jednorázová splátka.

Tabulka 18: Počet klientů, kteří žijí z cizích zdrojů a splácí je

Počet klientů, kteří momentálně splácí	
úvěr	12
leasing	1
hypotéku	12
kontokorent	4

Zdroj: Vlastní zpracování podle vyhotovených dotazníku, 2017

V grafu 14 jsou znázorněni klienti ve vztahu k počtu úvěrů v jejich životě. Největší skupinou je 62% občanů, kteří nikdy o úvěr nežádali. Patří sem i kategorie studentů od 15 let. Asi 18% klientů potřebovala ve svém životě jeden úvěr, lze předpokládat, že byl využit na získání nemovitosti. Další procentuální výše jsou vyobrazeny v grafu, nejmenší procentuální část obsadily čtyři a více získaných úvěrů.

Graf 14: Klienti a jejich počet získaných úvěrů

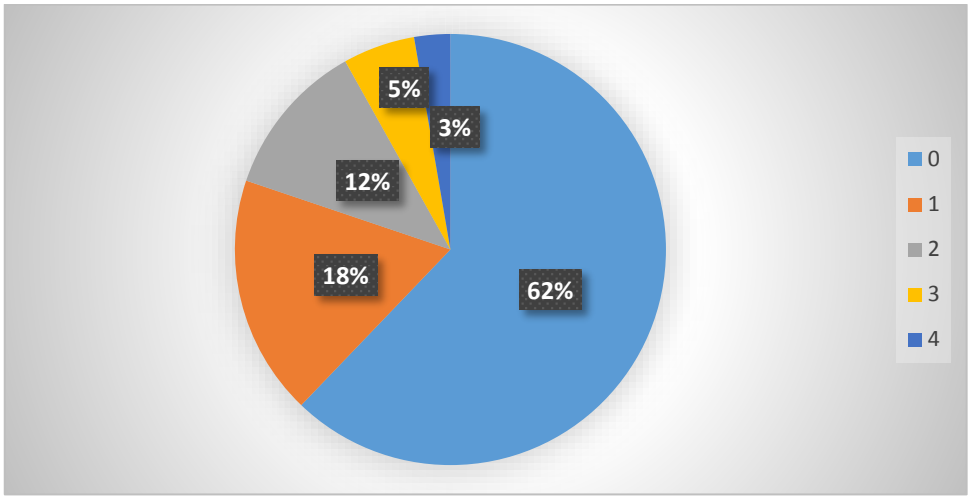

Zdroj: Vlastní zpracování podle vyhotovených dotazníku, 2017

Mezi poslední analyzované otázky patří, zda jsou klienti spokojeni se svou bankou a kam ji řadí v žebříčku výhodnosti mezi ostatními na trhu.

Velmi překvapivě vyšly hodnoty u tradičních bank na trhu, zejména KB a ČS. Mnoho klientů, kteří jinou banku nikdy neměli a ani neprovedli průzkum trhu, aby zjistili, jaké jiné podmínky jsou nabízeny, si stále myslí, že ta jejich je právě tou nejvýhodnější bankou. Více než polovina respondentů nemá názor na to, zda je jejich banka výhodnější než konkurenční banky. Buď nechtějí ztrácet čas průzkumem podmínek různých bank a raději věří, že jsou u nejvýhodnější banky na trhu, nebo nejsou adaptabilní vůči technickým změnám a novým trendům. Tvrdí, že jim nezáleží na tom, u které banky využívají produkty, protože všude jsou stejné. Častokrát si klient banku zvolí, jen kvůli tradici. Doporučí jim ji rodiče či prarodiče a více už se nezajímají o podmínky, které jim banka nabízí. A právě tito jedinci jsou přesvědčeni, že KB je nejvýhodnější bankou na trhu a jinou by nikdy nechtěli. Další skupina klientů si tvrdí, že KB a ČS nabízí nejdražší služby, tedy žádné výhody pro zákazníka. Zmínění občané si uvědomují stav na trhu a porovnávají trendy v bankovním systému, tudíž našli výhody a přešli k preferenčním bankám, nebo o tom alespoň uvažují. Někteří zákazníci ČS usuzuje, že je KB nejdražší bankou na trhu. Jeden z nich odešel od KB kvůli tomu, že mu banka odmítla poskytnout úvěr.

Jak je patrné, mají klienti na svoje banky různé názory. Ale většina z nich, bohužel, nemá dostatečné informace a přehled o bankách na trhu, tak aby byli schopni utřídit si myšlenky a mít patřičný, ničím nezkreslený, úsudek.

5. Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo analyzovat produkty bankovních subjektů a srovnat je s nabízenými produkty KB. K tomu, aby byl naplněn tento cíl, byly využity metody shromáždění dat, jejich zpracování, následná analýza, dedukce a komparace.

V teoretické části byla nejprve zpracována obecná charakteristika problematiky bankovnictví a následně se práce zaměřila na jednotlivé produkty bank. V této části byly popsány základní pojmy a zmíněny počátky a vývoj bankovnictví v historii.

Vlastní práce analyzovala osm vybraných bank, v rámci kterých byly sledovány určité faktory, jako je výše aktiv, počet zaměstnanců a klientů, také přepočtený počet klientů připadajících na jednoho zaměstnance. Dále pak také počet poboček a bankomatů u každé z bank. Všechny zjištěné informace a hodnoty byly zpracovány v přehledných tabulkách či grafech.

KB se na trhu řadí mezi banky s dlouholetou tradicí a vysokým podílem na trhu. S výší aktiv se umístila na třetím místě mezi analyzovanými bankami. Má druhý nejvyšší počet zaměstnanců a třetí nejvyšší počet klientů, kteří využívají její služby. Hned po ČS má nejvíce poboček na území České republiky.

Klíčové produkty, na které se práce zaměřuje, jsou spořicí účty a hypoteční úvěry. Z modelových příkladů spoření vyplynulo, že nejvýhodnější spořicí účet nabízí AIR bank. Nejhorší podmínky pro zhodnocování prostředků nabízí Unicredit bank, následuje KB. Suma, kterou klient tratí, pokud se rozhodne využít KB oproti výhodnější AIR bank je vyčíslena na 24 121 Kč za 20 let spoření. Uvedená částka je před zdaněním a předpokládá se, že klient získá u KB jak základní i fixní úrokovou sazbu. V případě, kdyby klient získal pouze základní sazbu, rozdílná částka by byla 25 322 Kč.

Podmínky hypotečních úvěrů byly taktéž srovnávány mezi osmi bankovními institucemi. Z průzkumu vyplynulo, že Unicredit bank je bankou, která nabízí nejvýhodnější hypotéky, vzhledem k tomu, že nabízí nejnižší úrokové procento a také sazbu RPSN. KB má tyto hodnoty nejvyšší ze všech. Pro lepší znázornění situace je uveden příklad. Při hypotečním úvěru ve výši 1 200 000 Kč na dobu 25 let, zákazník KB přeplatí oproti Unicredit bank více než 105 000 Kč.

Mezi výhody KB patří, že v minulosti poskytla mnoho úvěrů, např. i cizincům, nebo lidem, kteří od jiné banky úvěr nezískali. Mnoho klientů využívá její služby jen díky tradici či doporučení. Může to být jeden z důvodů, proč je tato banka stále oblíbená mezi klienty. Klienti též oceňují dostupnost banky, rozsáhlou bankovní síť, nesčetně bankomatů i poboček. Poslední výhodou, kterou bych podotkla je možnost získat oba typy platebních karet jak VISA, tak i MasterCard.

Méně výhodné podmínky nabízí KB v případě úroků na spořicích účtech, které jsou téměř nejnižší na trhu. Také úroky nabízené na hypotéčních účtech jsou nejvyšší z analyzovaných bank. Řada klientů zatěžuje nadměrná administrativní zátěž, která je nutná při zajištění aktuálního ověřovacího certifikátu k internetbankingu.

Z výsledků analýzy provedené ve vlastní části bakalářské práce je zřejmé, že KB již nepatří mezi výhodné banky na trhu, ale stále její konkurenceschopnost není ohrožena, protože má mnoho příznivců mezi klienty. I když je samozřejmě nutné zmínit, že výzkum byl regionálně omezen na nepříliš velkém vzorku respondentů. Nebyly analyzovaný veškeré nabízené produkty banky, proto nelze s absolutní jistotou prokázat její nevýhodnost. Bylo by vhodné KB doporučit, aby si provedla vlastní analýzu mezi svými klienty, kde by dokázala svoji konkurenceschopnost a atraktivnost nabízených produktů ve větším vypovídajícím měřítku. Je nutné podotknout, že v 21. století bylo založeno mnoho nových, moderních bank, které nabízejí zřetelně výhodnější podmínky pro klienty.

Summary

Keywords: bank products, bank institution, mortgage loans, savings, offers of the market,

This thesis is focused on the comparison of the most popular products among clients. The research helps with the selection of the most popular and most favourable product and also identified the economic situation of the population.

Analysis was performed of bank products, mainly in mortgage loans and savings referring to the clients. Česká spořitelna, Komerční banka, ČSOB as well as the popular Raiffeisenbank, Sberbank, AIR bank or a less known WSPK, Unicreditbank are the most used banks in the Czech Republic.

Important for the practical part are the opinions of the population. Their views are compared with real facts. Data based on the amount of assets are processed in this thesis as well as the number of clients, employees, branches and ATMs. The aim of this thesis is to find out which banks are the most preferred by clients, then realise which ones belong to the category average and also find out banks that are unpopular. Another point includes how is Komercni banka evaluated among the other banks and how are clients satisfied with its products.

Seznam použité literatury

Bibliografické zdroje:

Blažek, J., & Uklein, J. (2007). Bankovnictví. Brno: Doplněk.

Dvořák, P. (2005). Komerční bankovnictví pro bankéře a klienty. Praha: Linde.

Janda, J. (2011). Spořit nebo investovat? Praha: Grada.

Janda, J. (2013). Jak žít šťastně na dluh. Praha: Grada.

Jílek, J. (2013). Finance v globální ekonomice. Praha: Grada.

Kantnerová, L. (2016). Základy bankovnictví: teorie a praxe. V Praze: C.H. Beck.

Kašparovská, V. (2006). Řízení obchodních bank: vybrané kapitoly. Praha: C.H. Beck.

Kipielová, I. (1998). Bankovnictví: pro střední školy a veřejnost (Vyd. 2., upr.). Praha: Fortuna.

Kulhánek, L., & Šoltés, V. (2009). Finanční trhy. *Peníze, Banky, Finanční Trhy*, 206-266.

Máče, M. (2006). Platební styk: klasický a elektronický. Praha: Grada.

Mishkin, F. S., Matthews, K., & Giuliodori, M. (2013). The economics of money, banking and financial markets (European ed., [10th ed.]). Harlow: Pearson Education Limited.

Petrjánošová, B. (2004). Bankovní management: distanční studijní opora. Brno: Masarykova univerzita v Brně, Ekonomicko-správní fakulta.

Polách, J. (2012). Reálné a finanční investice. V Praze: C.H. Beck.

Polidar, V. (1999). Management bank a bankovních obchodů (2., aktual. a rozš. vyd.).Praha: EKOPRESS.

Polouček, S. (2013). Bankovnictví (2. vyd.). V Praze: C.H. Beck.

Rejnuš, O. (2014). Fnanční trhy (4., aktualizované vydání.). Praha: Grada

Revenda, Z. (2011). Centrální bankovnictví (3., aktualiz. vyd.). Praha: Management Press.

Revenda, Z., Mandel, M., Kodera, J., Musílek, P., & Dvořák, P. (2012). Peněžní ekonomie a bankovnictví (5. aktualizované vydání). Praha: Management Press.

Růčková, P., & Roubíčková, M. (2012). Finanční management. Praha: Grada

Syrový, P. (2004). Financování vlastního bydlení (4., přeprac. vyd.). Praha: Grada.

Šenkýřová, B. (2010). Bankovnictví. Praha: Vysoká škola finanční a správní.

Internetové zdroje:

100% hypoteky konci [Online]. (2016). Retrieved March 26, 2017, from http://www.finance.cz/475029-100-hypoteky-konci/

Air bank [Online]. Retrieved March 26, 2017, from https://www.airbank.cz/produkty/
Cnb bilance [Online]. Retrieved March 26, 2017, from https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/hospodareni/dekadni_bilance/cnb_bilance.html

Česká spořitelna [Online]. Retrieved March 26, 2017, from http://www.csas.cz/banka/nav/osobni-finance-d00013163

Československá obchodní banka [Online]. Retrieved March 26, 2017, from https://www.csob.cz/portal/

Dekadni bilance [Online]. Retrieved April 02, 2017, from https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/hospodareni/dekadni_bilance/cnb_bilance.html

Dohled financi trhy [Online]. Retrieved March 26, 2017, from http://www.cnb.cz/cs/dohled_financni_trh/

Jak si spocitat vysi splatky hypoteky [Online]. (2015). Retrieved March 26, 2017, from http://finance.idnes.cz/jak-si-spocitat-vysi-splatky-hypoteky-dhq-/pujcky.aspx?c=A061207_163959_fi_osobni_jjj

Jak velké jsou banky v cesku [Online]. (2015). Retrieved March 26, 2017, from https://zpravy.aktualne.cz/finance/jak-velke-jsou-banky-v-cesku-novy-zebricek-klientu-i-vkladu/r~c6b9b70efe0211e499590025900fea04/
Kolik vam vynese sporeni [Online]. Retrieved March 26, 2017, from http://www.mesec.cz/kalkulacky/kolik-vam-vynese-sporeni-v-bance/

Komerční banka[Online]. Retrieved March 20, 2017, from https://www.kb.cz/

Predstavujeme Vám Sberbank [Online]. Retrieved March 26, 2017, from http://www.finparada.cz/2288-Predstavujeme-Vam-Sberbank.aspx

Raiffeisen bank [Online]. Retrieved March 20, 2017, from https://www.rb.cz/osobni?gclid=Cj0KEQjwzd3GBRDks7SYuNHi3JEBEiQAIm6EI-48xgsme8ddhBmzh01tQupH_Lnaga_9Za4hD3idKD4aAiIU8P8HAQ

Sberbank CZ [Online]. Retrieved March 20, 2017, from https://www.sberbankcz.cz/

Survio [Online]. Retrieved February 26, 2017, from https://my.survio.com/O6V6D9L8N7X6Y2B1Q8W3/data/index

Unicredit bank [Online]. Retrieved March 25, 2017, from https://www.unicreditbank.cz/cs/obcane.html#home

Visa versus mastercard kdo je vitez [Online]. (2006). Retrieved March 26, 2017, from http://finance.idnes.cz/visa-versus-mastercard-kdo-je-vitez-dbg-/sporeni.aspx?c=A060609_160644_fi_osobni_fib

Waldviertler Sparkasse Bank AG [Online]. Retrieved March 20, 2017, from https://www.wspk.cz/

Zakony [Online]. (2016). Retrieved March 10, 2017, from https://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&nr=6~2F1993&rpp=15#seznam

Seznam použitých zkratek

CP	cenný papír
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
ČS	Česká spořitelna, a. s.
ČSOB	Československá obchodní banka, a. s.
EU	Evropská Unie
FO	fyzická osoba
FV	future value
KB	Komerční banka, a. s.
LTV	loan to value
PO	právnická osoba
PPF	první privatizovaný fond
RPSN	roční procentní sazba nákladů
USA	United States of America
WSPK	Waldviertler Sparkasse Bank AG
ZK	základní kapitál

Seznam obrázků:

Obrázek 1 Funkce centrální banky v tržní ekonomice 8
Obrázek 2: Struktura výnosů a nákladů banky a tvorba čistého zisku 12

Seznam tabulek:

Tabulka 1: Základní údaje KB pro rok 2016 28
Tabulka 2: Základní údaje ČS pro rok 2016 29
Tabulka 3: Základní údaje ČSOB pro rok 2016 29
Tabulka 4: Základní údaje Raiffeisenbank, a. s. pro rok 2016 30
Tabulka 5: Základní údaje WSPK pro rok 2016 30
Tabulka 6: Základní údaje Sberbank CZ, a. s. pro rok 2016 31
Tabulka 7: Základní údaje AIR bank, a. s. pro rok 2016 31
Tabulka 8: Základní údaje Unicredit bank Czech Republic, a. s. pro rok 2016 32
Tabulka 9: Analyzované banky a jejich aktuální úroková sazba a RPSN k únoru 2017 36
Tabulka 10: Úrokové sazby spořicích účtů analyzovaných bank k únoru 2017 40
Tabulka 11: Spořicí účty nabízené Komerční bankou 42
Tabulka 12: Počty klientů jednotlivých bank, vyplývající z dotazníku 43
Tabulka 13: Kritéria výběru banky, která jsou důležitá pro občana ČR 43
Tabulka 14: Počet klientů, kteří nevyužívají internetbanking 44
Tabulka 15: Druh preferovaných bankovních karet mezi klienty 45
Tabulka 16: Důvody klientů nevyužívající bezkontaktní platební kartu 45
Tabulka 17: Dostupnost bankomatů pro jejich klienty 46
Tabulka 18: Počet klientů, kteří žijí z cizích zdrojů a splácí je 49

Seznam grafů:

Graf 1: Výše aktiv k roku 2016 u osmi analyzovaných bank 32
Graf 2: Průměrný počet zaměstnanců k roku 2016 všech analyzovaných bank 33
Graf 3: Počet klientů v milionech k roku 2016 všech analyzovaných bank 33
Graf 4: Počet klientů připadajících na jednoho zaměstnance k roku 2016 34
Graf 5: Počet poboček na trhu k roku 2017 35
Graf 6: Počet bankomatů v ČR k roku 2017 35
Graf 7: Srovnání úrokových sazeb a RPSN aktuálních k únoru 2017 37

Graf 8: Kolik zákazník přeplatí za 20, 25 a 30 let, počítáno s úrokovou sazbou 38
Graf 9: Kolik zákazník přeplatí za 20, 25 a 30 let, počítáno s RPSN..... 39
Graf 10: Počet klientů platících poplatky za výběry z bankomatu 46
Graf 11: Spokojenost klientů s jejich bankou..... 47
Graf 12: Ostatní produkty, které klienti využívají u svých bank..... 48
Graf 13: Finanční situace obyvatel ČR, je výše jejich příjmu dostačující..... 48
Graf 14: Klienti a jejich počet získaných úvěrů 49

Seznam příloh:

Příloha 1: Bilance ČNB ke dni 23. 03. 2017 60
Příloha 2: Odpovědi na dotazník byly využity ke zpracování praktické části..... 61

Přílohy:

Příloha 1: Bilance ČNB ke dni 23. 03. 2017

AKTIVA

1.	Zlato	617
2.	Pohledávky vůči MMF	89 659
3.	Pohledávky vůči zahraničí včetně CP	3 048 178
3.1	Vklady v zahraničních peněžních ústavech a institucích	464 268
3.2	Cenné papíry	1 880 192
3.3	Ostatní pohledávky vůči zahraničí	703 718
4.	Pohledávky vůči tuzemským bankám	0
5.	Pohledávky vůči státu	0
6.	Hmotný a nehmotný majetek	3 416
7.	Ostatní aktiva	12 011
7.1	Ostatní finanční aktiva	4 714
7.2	Oceňovací rozdíly	4 949
7.3	Ostatní	2 348
	AKTIVA CELKEM	**3 153 881**

PASIVA

1.	Bankovky a mince v oběhu	565 298
2.	Závazky vůči MMF	88 813
3.	Závazky vůči zahraničí	67 259
3.1	Přijaté úvěry ze zahraničí	20 040
3.2	Ostatní závazky vůči zahraničí	47 219
4.	Závazky vůči tuzemským bankám	2 335 195
4.1	Přijaté úvěry	1 075 400
4.2	Povinné minimální rezervy	153 260
4.3	Ostatní závazky vůči bankám	1 106 535
5.	Závazky vůči státu a ostatním veřejným institucím	2 055
	z toho Garanční systém finančního trhu	23
6.	Ostatní pasiva	8 094
7.	Rezervy	293
8.	Základní kapitál a rezervní fondy	15 561
9.	Oceňovací rozdíly	11 186
10.	Zisk nebo ztráta z předchozích období	45 919
11.	Zisk nebo ztráta za účetní období	14 208
	PASIVA CELKEM	**3 153 881**

Zdroj: CNB, 2017

Příloha 2: Odpovědi na dotazník byly využity ke zpracování praktické části

DOTAZNÍK K BAKALÁŘSKÉ PRÁCI

Prosím Vás o vyplnění následujícího dotazníku, který nebudu trvat víc než pár minut. Výsledky budou použity k analýze konkurenceschopnosti produktů Komerční banky, ve srovnání s nabídkou trhu. Otázky s hvězdičkou navazují na předcházející otázku. Odpovědi prosím vypište, nebo zvýrazněte. Moc děkuji za jeho vyplnění.

1) Jsem a) žena, b) muž

2) Do které věkové kategorie patříte?
a) 15-25
b) 26-35
c) 36-50
d) 51-69

3) U které banky máte vaše produkty (běžný účet, úvěr, spoření)

_____

2) Myslíte si, že vaše banka je výhodnější než ostatní banky na trhu? Proč?

_____

3) Podle čeho jste vybírali vaši banku?

_____

4) Využíváte více běžných účtů u různých bank?
a) ano
b) ne

*5) Pokud ano, tak proč? Jaké jsou výhody u každého z nich?

_____

6) Máte možnost využívat u své banky internetbanking? Používáte ho?

_____

*7) Pokud ano, je pro vás jeho užívání snadné a bezproblémové?

_____

*8) Ocenil(a) byste nějaké jeho zlepšení? Jaké?

_____

9) Máte úvěr? U jaké banky?

_____

*10) Podle kterých kritérií jste úvěr vybírali?

_____

9) Využíváte spořicí účet? Uveďte název banky, prosím.

_____

10) Jaký typ platební karty využíváte? Mohou být označeny obě.
a) debetní (k běžnému účtu)
b) kreditní (k úvěrovému účtu)

11) Pravděpodobně využíváte elektronické platební karty, jaký máte druh?
a) VISA
b) MasterCard
c) jiné _____

11)Musíte přemýšlet nad tím, kolikrát za měsíc a v jaké výši si můžete hotovost z bankomatu vybrat, s ohledem na úsporu nákladů? (Poplatky za výběry)
a) ano
b) ne

12) Jsou bankomaty, z kterých můžete vybírat, umístěny vhodně ve vaší blízkosti?
a) ano
b) ne
c) _____

13) Jak vnímáte personál u svojí banky? Odcházíte spokojeni?

_____

14) Můžete čerpat od vaší banky výhody (benefity), které jiné banky neposkytují, nebo nejsou příliš časté? Uveďte jaké, prosím?

_____

15) Co si myslíte o Komerční bance, předpokládáte, že poskytuje výhodnější produkty, než vaše banka?

_____